

VLAAMS ACTIEPLAN KINDERRECHTEN

Colofon

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER:

An Vrancken
Administrateur-generaal
Agentschap Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen – Afdeling Jeugd
Arenbergstraat 9, 1000 Brussel
www.sociaalcultureel.be

DEPOTNUMMER: D/2012/3241/084

LAY-OUT: **gonzales**

Vlaamse overheid

AFKORTINGEN	7
--------------------	----------

I. INLEIDING	8
---------------------	----------

II. REFERENTIEKADERS VOOR HET KINDERRECHTENBELEID IN VLAANDEREN	10
--	-----------

III. VLAAMSE ACTIETERREINEN KINDERRECHTENBELEID 2011 – 2014	12
--	-----------

1

COÖRDINATIE EN INDICATOREN	13
Slotbeschouwingen juni 2010	14
Situering	14
Doelstellingen Vlaanderen – operationalisering	16
OD 1.1 De Vlaamse overheid wendt haar coördinatie-instrumenten efficiënt aan met het oog op het voeren van een gecoördineerd Vlaams kinderrechtenbeleid	16
OD 1.2 De reflectiegroep Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleid wordt inhoudelijk versterkt en uitgebouwd tot het Vlaams overlegplatform kinderrechten tussen aanspreekpunten en middenveld	17
OD 1.3 De Vlaamse overheid ziet erop toe dat haar wetgeving en administratieve regelingen overeenkomen met de bepalingen en principes van het IVRK	17
OD 1.4 De Vlaamse overheid wil onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om de budgetten die ze besteedt aan de verbetering van de positie van kinderen in beeld te brengen om ze aldus meer gericht te kunnen inzetten	18
OD 1.5 De Vlaamse overheid gaat het debat aan met de andere overheden betreffende het Verdrag en zijn protocollen en de slotbeschouwingen van het Comité die gemengd van aard zijn.	18
OD 1.6 De Vlaamse overheid zal een actieve rol spelen om van de Nationale Commissie voor de Rechten van het Kind (NCRK) een efficiënt coördinatieorgaan te maken op het vlak van kinderrechten, met respect voor de politieke verantwoordelijkheid van de betrokken regeringen en de geldende bevoegdheidsverdeling	19
OD 1.7 De Vlaamse overheid streeft vanuit het kinderrechtenperspectief naar de systematische verbetering van het inzicht in kinderen, hun leefwereld en hun toekomstvisie (cf. VJP, SD 3)	20
OD 1.8 De Vlaamse overheid werkt aan indicatoren die discriminaties ten aanzien van of tussen groepen van kinderen blootleggen	20
OD 1.9 De Vlaamse overheid werkt mee en geeft sturing aan de ontwikkeling van indicatoren kinderrechten in het kader van de NCRK	21
OD 1.10 De Vlaamse overheid wil aangaande kinderrechten in de samenwerking met andere landen en regio's expertise uitwisselen en goede praktijken delen.	21

2

KINDERRECHTENEDUCATIE EN –INFORMATIE	23
Slotbeschouwingen juni 2010	24
Situering	24
Doelstellingen Vlaanderen – operationalisering	25
OD 2.1 De Vlaamse overheid werkt aan een gedragen visie op kinderrechteneducatie en -informatie en zorgt voor de implementatie ervan.	25
OD 2.2 Er worden blijvend inspanningen gedaan opdat alle bepalingen van het IVRK bekend, begrepen en toegepast zouden zijn door volwassenen en kinderen. De informatie over de protocollen wordt geïntegreerd in het ruimere kader van de kinderrechteneducatie.	26
OD 2.3 De Vlaamse overheid zal zorg dragen voor de bekendmaking van de slotbeschouwingen van het Comité in de Vlaamse Gemeenschap	27
OD 2.4 De Vlaamse overheid ontwikkelt geëigende opleidingspakketten en stimuleert organisaties en instellingen om hetzelfde te doen	27
OD 2.5 De Vlaamse overheid bewaakt de kinderrechten in de beeldvorming in de media	28

3

PARTICIPATIEF WERKEN	30
Slotbeschouwingen juni 2010	32
Situering	32
Doelstellingen Vlaanderen – operationalisering	34
OD 3.1 De competenties van beleidsmedewerkers en verantwoordelijken zijn verhoogd in functie van een participatieve basishouding, duurzame participatieprojecten en de implementatie van de resultaten in beleidsprocessen (cf. VJP OD 1.3.)	34
OD 3.2 In administratieve procedures waarin beslissingen worden genomen t.a.v. individuele kinderen, worden de betrokken kinderen systematisch gehoord en wordt een passend belang gehecht aan hun mening	34
OD 3.3 Voorzieningen en jeugd(hulp)organisaties worden gestimuleerd om kinderen en jongeren te betrekken bij beslissingen die hen aanbelangen = participatief werken	35

4

GEWELD EN KINDERMISHANDELING	36
Slotbeschouwingen juni 2010	37
Situering	37
Doelstellingen Vlaanderen – operationalisering	39
OD 4.1 Door een gecoördineerde aanpak nemen institutioneel geweld, kindermishandeling, pesten en zelfdoding af	39
OD 4.2 Er wordt verder gewerkt aan sensibiliserende, preventieve en curatieve maatregelen in de strijd tegen pesten en ander geweld op school	40
OD 4.3 De aanbevelingen van de VN-studie over geweld tegen kinderen worden geïmplementeerd	40
OD 4.4 De Vlaamse overheid neemt zijn rol op ter bestrijding van schadelijke traditionele gebruiken	41
OD 4.5 Met betrekking tot de bestrijding van commerciële seksuele uitbuiting van kinderen, dringt de Vlaamse overheid er bij de federale overheid op aan om beleidsmaatregelen van verschillende beleidsniveaus te coördineren.	41
OD 4.6 De Vlaamse overheid neemt het initiatief om de weigeringsgrond voor wapenuitvoer naar gebieden waar kindsoldaten worden ingezet, ook op Europees en internationaal vlak ingang te doen vinden, via de herziening van het Gemeenschappelijk Standpunt 2008/944/GBVB en via de onderhandelingen binnen de VN voor het Wapenhandelsverdrag (Arms Trade Treaty)	42

5

KINDERARMOEDE EN GELIJKE KANSEN	43
Slotbeschouwingen juni 2010	44
Situering	44
Doelstellingen Vlaanderen – operationalisering	46
OD 5.1 Vlaanderen streeft in het kader van het Pact 2020 (Vlaanderen in Actie) naar een halvering van de kinderarmoede en een verdubbeling van de ontwikkelingssamenwerking. Dit wordt onderbouwd vanuit het kinderrechtenperspectief	46
OD 5.2 De Vlaamse overheid focust op de vroegste ontwikkeling van kinderen	47
OD 5.3 Organisaties en voorzieningen worden gestimuleerd om hun toegankelijkheid te screenen en waar nodig maatregelen te nemen om discriminaties weg te werken	47
OD 5.4 Er wordt blijvend aandacht besteed aan toegankelijkheid voor zwakkere groepen	48
OD 5.5 Er worden verdere stappen gezet m.b.t. kostenbeheersing en studiefinanciering leerplichtonderwijs	49
OD 5.6 Er worden blijvend inspanningen gedaan om de toegankelijkheid van het onderwijs te vergroten en het aantal doorverwijzingen te laten dalen	49
OD 5.7 Het onderwijssysteem wordt verder aangepast om gelijkheid van kansen te versterken en ongelijkheid in prestaties te verkleinen	50
OD 5.8 Er wordt verder gewerkt aan een coherente strategie om oorzaken voor schooluitval aan te pakken	51
OD 5.9 De Vlaamse overheid besteedt extra aandacht aan kinderen van buitenlandse herkomst	52
OD 5.10 De Vlaamse overheid draagt bij tot een structurele oplossing voor de knelpunten waarmee niet-begeleide buitenlandse minderjarigen te maken krijgen	52
OD 5.11 De Vlaamse overheid onderzoekt de problematiek met betrekking tot de toegang van dienstverlening voor mensen zonder wettig verblijf	53

GEZONDHEID EN WELZIJN	54
Slotbeschouwingen juni 2010	55
Situering	55
Doelstellingen Vlaanderen – operationalisering	56
OD 6.1: De Vlaamse overheid maakt werk van aangepaste sociale dienstverlening voor alle kinderen die er nood aan hebben. De psychiatrische begeleiding van jongeren die er nood aan hebben, wordt versterkt	56
OD 6.2: In de nieuwe decreten binnenlandse adoptie en pleegzorg wordt vertrokken vanuit de kinderrechten.	57
OD 6.3 De bestrijding van het gebruik van drugs door adolescenten wordt aangehouden	57
OD 6.4 Er wordt verder ingezet op gezond bewegen en evenwichtiger eten bij kinderen en jongeren	58
OD 6.5 Via informatie en sensibilisering wordt de tolerantie ten aanzien van spelen van kinderen en jongeren in de publieke ruimte verhoogd	58

vok

VLAAMS ACTIEPLAN KINDERRECHTEN

Afkortingen

CO: concluding observation of slotbeschouwing

Comité: VN-Comité voor de Rechten van het Kind

EU: Europese Unie

DT: doelstellingen voor de toekomst

(I)VRK: (Internationaal) Verdrag inzake de Rechten van het Kind (Verenigde Naties, 20 november 1989)

JoKER: kind- en jongereneffectrapportage

NCRK: Nationale Commissie voor de Rechten van het Kind

NGO's: niet-gouvernementele organisaties

OD: operationele doelstelling

OPSC: Optional Protocol on the Sale of Children, Child prostitution and Child pornography (Facultatief Protocol inzake de verkoop van kinderen, kinderprostitutie en kinderpornografie)

VAK: Vlaams Actieplan Kinderrechten

VAPA: Vlaams Actieplan Armoede

ViA: Vlaanderen in Actie

VJP: Vlaams Jeugdbeleidsplan 2010-2014

VN: Verenigde Naties

I. INLEIDING

Het Kinderrechtenverdrag wordt 22 jaar. Meer dan volwassen. Vlaanderen heeft in die tijd vooral werk gemaakt om de rechtspositie van kinderen vast te leggen en een instrumentarium van toezicht en instellingen uit te bouwen. De Vlaamse Regering kiest ook deze legislatuur expliciet voor een verdere integratie van jeugdbeleid en kinderrechten. In ons kinderrechtenbeleid willen we meer dan voordien aandacht besteden aan het effect van de kinderrechten voor alle kinderen in onze samenleving.

Overeenkomstig het IVRK¹(en de bijhorende protocollen) moet de lidstaat verslag uitbrengen ‘over de genomen maatregelen die uitvoering geven aan de in dit Verdrag erkende rechten, alsmede over de vooruitgang die is geboekt ten aanzien van het genot van die rechten: twee jaar na de inwerkingtreding van het verdrag (of protocol) en vervolgens iedere vijf jaar’. In juli 2008 legde de Belgische Staat het ‘Gecombineerde derde en vierde Periodiek Rapport van België betreffende het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind’ neer bij het Comité. In februari 2009 volgde het Initieel rapport van België met betrekking tot het facultatief protocol bij het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind inzake de verkoop van kinderen, kinderprostitutie en kinderpornografie. De redactie van beide rapporten werd gecoördineerd door de Nationale Commissie voor de Rechten van het Kind (NCRK). Voor het beoordelen van de gemaakte vorderingen wordt niet enkel de Staat zelf gehoord, maar legt het Comité zijn oor ook te luisteren bij niet-gouvernementele organisaties en dit tijdens een zogenaamde pre-sessional workinggroup. De toepassing van het IVRK in de Verdragsstaat wordt uiteindelijk met de vertegenwoordigers van de Staat in kwestie behandeld tijdens de eigenlijke sessie van het Comité, in deze de 54ste sessie van het Comité op 2 juni 2010. Na deze sessie formuleert het Comité haar concluding observations of slotbeschouwingen. Deze worden meegedeeld aan de Algemene Vergadering van de VN en de betrokken lidstaat. Het Comité deed dit ten aanzien van België op 18 juni 2010². De timing van het VN Comité maakte een integratie van het antwoord op de slotbeschouwingen in het Vlaamse jeugdbeleidsplan onmogelijk. Toch maakten we in het jeugdbeleidsplan 2010-2014 dat op 28 januari 2011 werd goedgekeurd reeds werk van een aantal aandachtspunten.

Voor u ligt dus het Vlaams Actieplan Kinderrechten 2011-2014 (VAK) van de Vlaamse Regering. Een instrument dat, aansluitend bij het Vlaamse jeugdbeleidsplan 2010-2014, waarborgt dat de Vlaamse Regering haar verbintenissen op het vlak van kinderrechten nakomt. Het plan heeft betrekking op wat in de lopende Vlaamse regeerperiode (2011 tot 2014) door de Vlaamse Regering zal gebeuren om haar beleid in overeenstemming te brengen met de slotbeschouwingen van het Comité van juni 2010. In het Vlaams Actieplan Kinderrechten werd gekozen voor enige pragmatiek: het wil complementair zijn aan andere plannen. In dit plan wordt dus regelmatig verwezen naar reeds bestaande actieplannen. Verder werd ervoor gekozen om het constant beleid niet te benoemen. Dit plan wil als het ware blinde vlekken invullen.

Het Vlaams Actieplan Kinderrechten heeft een meervoudige ambitie. In eerste instantie wil ik hiermee de antwoorden in beeld brengen die door de verschillende beleidsdomeinen worden geformuleerd op de concluding observations (CO) binnen de zes genoemde actieterreinen.

Anderzijds stel ik mijzelf als minister bevoegd voor de coördinatie van het Vlaamse kinderrechtenbeleid een duidelijke agenda voorop om te komen tot een geïntegreerd en gecoördineerd Vlaams en Belgisch kinderrechtenbeleid.

¹ Artikel 44

² <http://www2.ohchr.org/english/bodies/crc/crcs54.htm>

Ook wil ik met dit plan iedereen die begaan is met kinderrechten aanzetten om te reflecteren over de betekenis van kinderrechten en dit vanuit een engagement voor kinderrechten. Vlaanderen heeft al heel wat gedaan om het Verdrag te implementeren. Het voorliggende actieplan bewijst evenwel dat er nog steeds heel wat te doen is aan de kant van de implementatie van het Verdrag. Tegelijkertijd mag dit niet tot stilstand leiden. Vanuit de bezorgdheid voor de effectiviteit van kinderrechten voor alle kinderen en jongeren is het onze plicht om over bestaande en actuele verhoudingen te debatteren, te reflecteren.

Twee decennia na de goedkeuring ervan moet het Kinderrechtenverdrag meer dan ooit gezien worden als een nieuw startpunt en niet alleen als sluitstuk en mijlpaal. De uitgesproken sociale betekenis van kinderrechten ligt met name in het engagement om kinderrechten in te zetten als hefboom voor de herverdeling van de maatschappelijke goederen in functie van een grotere gelijkheid in de samenleving³.

Laat ons deze legislatuur de tijd en ruimte nemen om samen te reflecteren over de kinderrechten met een duidelijk engagement voor de kinderrechten. We willen in ons kinderrechtenbeleid meer aandacht besteden aan het effect van de kinderrechten voor alle kinderen in onze samenleving. We hopen deze legislatuur een aanzet tot antwoord te geven

Het Vlaams Actieplan Kinderrechten sluit aan bij het Vlaamse Jeugdbeleidsplan 2010-2014 en waarborgt dat de Vlaamse Regering haar verbintenissen op het vlak van kinderrechten nakomt. Het moet duidelijkheid brengen over wat deze Vlaamse Regering binnen de lopende regeerperiode zal realiseren om haar beleid in overeenstemming te brengen met de slotbeschouwingen van het Comité van juni 2010, in het licht van het volgende rapportagemoment (juli 2017).

Wie dus een goed overzicht wil krijgen van het gehele jeugd- en kinderrechtenbeleid voor deze regeerperiode, zal dan ook dit actieplan naast het Vlaams Jeugdbeleidsplan moeten leggen. Een eerste tussentijdse rapportage wordt eind 2012 voorgelegd, in een gezamenlijk rapport met het Vlaams jeugdbeleidsplan. Het Vlaamse jeugd- en kinderrechtenbeleid vormt een geïntegreerd geheel.

³ Uit: Reynaert, D., Bouverne-De Bie, M, en Vandeveldde, S., 'Over kinderen en recht. Aanzetten tot het herdenken van kinderrechten' in 'Kinderrechten: springplank of struikelblok? Naar een kritische benadering van kinderrechten', Reynaert, D., Roose R., Vandenhole W. en Vlieghe, K. (eds), Intersentia Antwerpen-Cambridge, p. 109-110.

II. REFERENTIE- KADERS VOOR HET KINDERRECHTEN- BELEID IN VLAANDEREN

Dit Vlaams Actieplan Kinderrechten is in eerste instantie gebaseerd op de slotbeschouwingen aan België van 2010 van het VN-Comité voor de Rechten van het Kind dat toezicht houdt op de naleving van het kinderrechtenverdrag zelf en de optionele protocollen. Ook andere mensenrechtenverdragen bevatten relevante bepalingen rond kinderrechten. Een mooi voorbeeld is in het meest recente mensenrechtenverdrag terug te vinden: artikel 7 van het VN-Verdrag inzake Personen met een Handicap gaat zelfs verder dan het IVRK. Het Belgische rapport over de naleving van dit rapport is in volle voorbereiding. Het is dan ook interessant om in de toekomst meer rekening te houden met de relevante slotbeschouwingen van andere VN-Comités, zoals het VN-Comité voor de Rechten van Personen met een Handicap.

Net als kinderen niet op een eiland wonen, wordt een kinderrechtenplan niet geïsoleerd geschreven. Het kinderrechtenverdrag bestaat sinds 1989, dus in die zin kunnen we voortbouwen op een aantal documenten. De onderstaande documenten dienen als referentiekader voor het kinderrechtenbeleid in Vlaanderen:

- Algemene commentaren ('general comments') van het VN-Comité voor de Rechten van het Kind
- Internationale beleidskaders m.b.t. kinderrechten (VN, Raad van Europa, EU), zoals de EU-agenda voor de Rechten van het Kind (februari 2011), 'Building a Europe for and with children 2009-2011: the Stockholm strategy' (Raad van Europa) en 'A World fit for Children' (VN, 2002), vertaald in een eerste Vlaams Actieplan Kinderrechten (2004) en Nationaal Actieplan voor Kinderen (2005)
- De Belgische rapporten, zoals voorgesteld aan het Comité in juni 2010, met inbegrip van de "Moeilijkheden en doelstellingen voor de toekomst" (zie bijlage, derde kolom)
- Drie alternatieve rapporten vanuit België aan het Comité (2010): NGO's⁴, Kinderrechtencommissarissen⁵ en kinderen en jongeren⁶
- Het Vlaams Jeugdbeleidsplan 2010-2014 (Vlaamse Regering, 28 januari 2011), het Pact 2020, het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2010-2014 en andere plannen (Gelijke Kansen)

⁴Alternatief Rapport van de NGO's over de toepassing van het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind in België' ingediend door 39 Belgische niet-gouvernementele organisaties, in Vlaanderen verenigd in de Kinderrechtencoalitie Vlaanderen vzw en in de Franse Gemeenschap verenigd in de Coordination des ONG pour les Droits de l'Enfant (CODE)

⁵ De Vlaamse Kinderrechtencommissaris en de Délégué Général aux Droits de l'Enfant (Franse Gemeenschap),

⁶Het rapport 'Dat denken wij ervan' bevat bijdragen van het What do you think?-project van UNICEF België, van de Vlaamse Jeugdraad en van de Conseil de la Jeunesse de la Communauté française en geeft de mening van kinderen en jongeren rechtstreeks weer.

- Beleidsnota's en beleidsbrieven van de Vlaamse Regering
De jaarverslagen van het Kinderrechtencommissariaat

Er werden voor de opmaak van dit actieplan geen extra bevestigingen georganiseerd, aangezien in de aanloop naar de voorstelling van de nationale rapporten een zeer grondige analyse werd gemaakt door de NGO's, Unicef, de Vlaamse Jeugdraad, het Kinderrechtencommissariaat. Zie hiervoor de drie alternatieve rapporten.

III. VLAAMSE ACTIE- TERREINEN KINDER- RECHTENBELEID 2011 – 2014

EERSTE ANTWOORDEN OP DE SLOTBESCHOUWINGEN VAN HET COMITÉ.

Op basis van een analyse van de slotbeschouwingen en een toetsing ervan aan haar bevoegdheden enerzijds en aan de lopende plannen anderzijds, heeft de Vlaamse Regering zes prioritaire actieterreinen gekozen.

Met het Vlaams Actieplan Kinderrechten versterkt de Vlaamse overheid haar gecoördineerde aanpak van kinderrechten met prioritaire aandacht voor: coördinatie en indicatoren, praktijkgerichte kinderrechteneducatie en -informatie, participatief werken met kinderen, een voortgezette aanpak van geweld tegen kinderen, (kinder) armoedebestrijding en een gelijke kansenbeleid en tenslotte aandacht voor de gezondheid en het welzijn van kinderen en jongeren.

Ze geeft zo een antwoord op de vraag van het Comité, in slotbeschouwing 16, naar een nationaal actieplan voor kinderen dat gestoeld is op de kinderrechten en dat deel uitmaakt van het gehele beleidsproces. Hiermee bouwt de Vlaamse overheid mee aan een wereld geschikt voor kinderen (New York, Wereldactieplan, 2002). In de mate van het mogelijke wordt tegemoetgekomen aan de vraag van het Comité om de doelstellingen concreet te vertalen in targets/ acties, indicatoren, budgettaire middelen en tijdschema's en zal een follow-upmechanisme uitgewerkt worden. Dit Vlaams Actieplan wil in elk geval het niveau van een 'intentieverklaring' overstijgen.

Elk actieterrein wordt als volgt aangepakt.

Eerst wordt er een kort overzicht gegeven van de betrokken slotbeschouwingen die het Comité heeft geformuleerd bij het IVRK-rapport en het rapport betreffende het protocol kinderhandel. In dit overzicht verwijzen we ook naar de zogenaamde doelstellingen voor de toekomst die België zelf al had vooropgesteld. De tekst van de geciteerde slotbeschouwingen alsook de synthese van deze doelstellingen kunnen geraadpleegd worden in de overzichtstabel die werd toegevoegd. In dit overzicht wordt ook de bevoegde overheid vermeld en het actieterrein dat uitvoering geeft aan de betrokken slotbeschouwing.

Dan volgt de situering die een stand van zaken geeft en verwijst naar bestaande actieplannen, met name het Vlaams Jeugdbeleidsplan, het Vlaams Actieplan Armoede, Vlaanderen in Actie en rapporten van het maatschappelijk middenveld en de Kinderrechtencommissaris.

Daarna volgt de operationalisering van de slotbeschouwingen op Vlaams niveau.

Per operationele doelstelling wordt telkens de bevoegdheid van een minister genoemd die daarvoor het initiatief moet nemen. Anderzijds somt het VAK telkens ook de andere, mogelijk betrokken beleidsdomeinen en actoren op. Uiteindelijk worden al een aantal concrete acties genoemd. Deze zijn niet exhaustief en zullen, zoals dat ook het geval is voor het Vlaams jeugdbeleidsplan, verder geconcretiseerd worden in stappenplannen door de bevoegde minister. Bij deze concretisering zullen indicatoren geformuleerd worden en zal de timing verfijnd worden. Ook zal onderzocht worden hoe de besteding van budgettaire middelen een plaats kan krijgen.

#1

Coördinatie
& Indicatoren

Slotbeschouwingen juni 2010

Zie slotbeschouwingen IVRK:

- De vorige aanbevelingen van het Comité: CO 8
- Voorbehoud en verklaringen: CO 10
- Wetgeving: 12
- Coördinatie: CO 14
- Nationaal Actieplan voor kinderen: CO 16
- Onafhankelijke monitoring: CO 18
- Budget: CO 20
- Dataverzameling: CO 22 en CO 32
- Samenwerking met het maatschappelijk middenveld: CO 28
- Internationale samenwerking en ratificatie van internationale verdragen: CO 30 en CO 84
- Het belang van het kind: CO 34
- Het non-discriminatie-beginsel: CO 32
- Follow-up en verspreiding: CO 85 – 86
- Volgend verslag: CO 87 – 88

Zie slotbeschouwingen m.b.t. het facultatief protocol bij het verdrag inzake kinderhandel, kinderprostitutie en kinderpornografie (**OPSC**):

- Coördinatie en toepassing van het Facultatief Protocol: CO OPSC 16
- Toewijzing van middelen: CO OPSC 22
- Dataverzameling: CO OPSC 8
- Nationaal actieplan: CO OPSC 14
- Onderzoek CO OPSC 24
- Opvolging CO 39
- Volgend rapport: CO 41

Zie ook **doelstellingen voor de toekomst**: intrekking interpretatieve verklaring artikel 2 IVRK (DT 100), redactie periodiek rapport (DT 101), betere nationale coördinatie (DT 102), VN-studie inzake geweld (DT 311) en kinderhandel, kinderprostitutie en kinderpornografie (DT 75, 149).

Situering

Binnen de Belgische context heeft Vlaanderen misschien wel het meest geïnvesteerd in instrumenten en structuren om te komen tot een **volwaardige implementatie** van het kinderrechtenverdrag. In 1997 werd bij het Vlaams Parlement het Kinderrechtencommissariaat opgericht. In hetzelfde jaar werden de kindeffectrapportage en jaarlijkse verslaggeving ingevoerd. Een coördinerend minister en aanspreekpunten kinderrechten werden aangeduid. Na de integratie van het Vlaamse jeugd- en kinderrechtenbeleid werd de afdeling Jeugd van het agentschap Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen formeel de coördinerende administratie voor het jeugd- en kinderrechtenbeleid. De coördinerende minister en zijn administratie zijn het eerste aanspreekpunt voor het Kinderrechtencommissariaat, de Nationale Commissie voor de Rechten van het Kind en andere Vlaamse, Belgische, Europese en internationale organisaties met vragen, aanbevelingen en bezorgdheden over het kinderrechtenbeleid in Vlaanderen. Minister en administratie staan in voor de opvolging, koppelen terug naar de bevoegde administratie en staan, waar nodig, in voor een gecoördineerd antwoord. Het opvolgen van de uitvoering is een zaak van de hele Vlaamse Regering. Elke minister heeft zijn taken en verantwoordelijkheden. Die staan daarom ook duidelijk aangegeven per operationele doelstelling. De minister bevoegd voor Kinderrechten ziet toe op het geheel.

Na lange onderhandelingen, die meer dan 10 jaar aansleepten, werd de **Nationale Commissie voor de Rechten van het Kind (NCRK)** opgericht; in 2007 trad ze effectief in werking.

Het kinderrechtenverdrag is ondertussen meer dan volwassen. Niet alleen op internationaal niveau (1989), maar ook op Vlaams en Belgisch (1992) niveau is het nu meer dan 18 jaar van kracht. Het Vlaamse goedkeuringsdecreet is al ruim 20 jaar (mei 1991). In Vlaanderen werd er ondertussen heel wat bereikt in het proces van implementatie van het Kinderrechtenverdrag (de oprichting van een kinderrechtencommissariaat, de decretale verplichting tot monitoring van het beleid van de Vlaamse Regering, de zgn. JOKER, het decreet betreffende de rechtspositie van de minderjarige in de integrale jeugdhulp, ...) maar we zijn er nog niet. Tegelijkertijd stellen we vast dat in onze samenleving bepaalde spanningsvelden scherper worden, zoals de rechten van kinderen versus de rechten van volwassenen, kinderrechten als doel of als middel, een defensieve of een offensieve kijk op kinderen... Het is tijd om deze legislatuur ruimte te bieden voor een kritische reflectie over de kinderrechten in Vlaanderen en dit met een duidelijk engagement voor de kinderrechten. Een belangrijk startpunt hiervoor lijkt ons een constructieve evaluatie van het Vlaamse en Belgische kinderrechtsenveld. De Vlaamse overheid zal de opdracht geven tot opmaak van een veldtekening van de Vlaamse actoren kinderrechten, zodat het duidelijk(er) wordt wie welke rol vervult en/ of idealiter moet vervullen om te komen tot een efficiënt(er) werkend kinderrechtsenveld. Verder zal er ook vanuit de Nationale Commissie voor de Rechten van het Kind een opdracht uitbesteed worden tot evaluatie van de werking van deze instelling. Deze evaluaties moeten toelaten om verworvenheden te verankeren en naar een hogere versnelling te gaan met het Vlaamse kinderrechtenbeleid. We willen in ons kinderrechtenbeleid meer aandacht besteden aan het effect van de kinderrechten voor alle kinderen in onze samenleving. We hopen deze legislatuur een aanzet tot antwoord te geven.

Een vaststelling waar we na zoveel jaren niet om heen kunnen, is het ontbreken van een gedegen set van kinderrechtenindicatoren. Een blinde vlek. Naar aanleiding van de voorstelling van de Belgische kinderrechtenrapporten te Genève hebben we vanuit de verschillende overheden via de NCRK heel wat gegevens aan het Comité te Genève aangeleverd. Deze waren niet uniform en het was zelfs niet steeds duidelijk wat de meerwaarde ervan was. Ook de verwachtingen van het Comité t.a.v. het aanleveren van gegevens en op basis van welke indicatoren dat dan zou moeten gebeuren, zijn in deze niet helemaal duidelijk. De vraag aan België blijft meer dan ooit werk te maken van een permanent mechanisme voor de gegevensinzameling op nationaal niveau.

Bedoeling is om, zo mogelijk in 2013, binnen de NCRK een evenwichtige set van indicatoren te hebben op basis waarvan gegevens over het kinderrechtenbeleid in België kunnen verzameld en vergeleken worden. De Vlaamse overheid wil hieraan meewerken en erop aandringen dat hierbij ook zo goed mogelijk wordt afgestemd op het internationaal niveau (Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights, EU Fundamental Rights Agency, EU- indicatoren Jeugd, Innocenti Research Centre - Unicef...). De Vlaamse overheid zal ook zelf haar verantwoordelijkheid nemen en werken aan een basisset van kernindicatoren Kinderrechten op Vlaams niveau, waarbij in de mate van het mogelijke wordt rekening gehouden met de afspraken gemaakt in het kader van de NCRK.

Er wordt over gewaakt dat bij het ontwikkelen en implementeren van deze indicatoren voldoende teruggekoppeld wordt naar kinderen en jongeren zelf. De ontwikkeling van indicatoren tegen 2013 is voor de Vlaamse overheid van cruciaal belang in het licht van de opmaak van de omgevingsanalyse voor het jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan 2015-2019 van de nieuwe Vlaamse Regering. Vandaar wil de Vlaamse overheid alvast in 2012 de haalbaarheid onderzoeken van een kinderrechtenmonitor die moet toelaten de naleving van de kinderrechten op Vlaams niveau te onderzoeken.

In dit verband kan ook verwezen worden naar de Vlaamse armoedemonitor die in uitvoering van het Vlaams Actieplan Armoede (VAPA, doelstelling 17) ontwikkeld werd, die specifieke aandacht besteedt aan kinderarmoede en die permanent geactualiseerd wordt door de Studiedienst van de Vlaamse Regering.

In het kader van het **Vlaams Jeugdbeleidsplan 2010-2014** heeft de Vlaamse Regering zeer duidelijk gekozen voor het verbeteren van het inzicht in kinderen en jongeren, hun leefwereld en hun toekomstvisie. Op deze weg wil dit actieplan verdergaan.

Ook wordt met het oog op de **monitoring** van het Vlaams Jeugdbeleidsplan gewerkt aan een set van kernindicatoren. In 2011 nog wordt een digitaal opvolgingssysteem ontwikkeld dat gebruikt zal worden voor de gecoördineerde verslaggeving over het Vlaams Jeugdbeleidsplan én het Vlaams Actieplan Kinderrechten. Dit systeem werkt zowel met kernindicatoren die effecten meten op het strategische niveau, als met de graad van uitvoering van afgesproken mijlpalen of doelen op het operationele niveau.

Doelstellingen Vlaanderen - operationalisering

OD 11

De Vlaamse overheid wendt haar coördinatie-instrumenten efficiënt aan met het oog op het voeren van een gecoördineerd Vlaams kinderrechtenbeleid

Initiatiefnemer: Coördinatie Kinderrechten

Betrokken beleidsdomeinen: alle

Mogelijke betrokken actoren: leden reflectiegroep, NCRK

ACTIES

De coördinerende minister voor Kinderrechten spreekt zijn collega-ministers aan op hun verantwoordelijkheid bij de uitvoering van het kinderrechtenbeleid (Wereldactieplan voor Kinderen, IVRK & protocollen, slotbeschouwingen, kind- en jongereneffectrapportage, VJP 2010-2014, VAK 2011-2014, NCRK...)

- In de beleidsbrieven van de Vlaamse Regering 2011-2012, 2012-2013 en 2013-2014 wordt invulling gegeven aan de zes actieterreinen van het VAK.
- De coördinerende minister voor Kinderrechten maakt jaarlijks een overzicht over aan de Vlaamse Regering van de knelpunten die het Kinderrechtencommissariaat in zijn jaarverslag heeft gedetecteerd en rapporteert over de opvolging die er door de bevoegde ministers aan gegeven werd.
- Er wordt een mandaat en profiel opgemaakt voor aanspreekpunten Jeugd- en Kinderrechtenbeleid (Jeugd). Ook wordt er in coaching voorzien (Bestuurszaken).
- Via intersectorale samenwerking worden goede praktijken en expertise uitgewisseld.
- De implementatie van de slotbeschouwingen en van het VAK wordt digitaal gemonitord.
- De Vlaamse overheid besteedt aandacht aan de implementatie van het kinderrechtenverdrag en de slotbeschouwingen, met name aan de actieterreinen uit dit actieplan, in beleidsbrieven, managementovereenkomsten, beheersovereenkomsten en toekomstige regeerbijdragen, ...
- De Vlaamse overheid (Jeugd) besteedt een opdracht uit om te komen tot een veldtekening van de kinderrechtenorganisaties met een duidelijke analyse van wie welke rol vervult en mogelijke aanbevelingen voor een Vlaams beleid ter zake zodat het duidelijk(er) wordt wie welke rol vervult en/ of idealiter moet vervullen om te komen tot een effectief en efficiënt kinderrechtenveld. Ze rondt deze veldtekening ten laatste eind 2011 af.
- In overleg met het Kinderrechtencommissariaat en de reflectiegroep Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleid zal het instrumentarium voor de toetsing van beleidsmaatregelen ten aanzien van kinderen en jongeren waar nodig bijgestuurd of aangevuld worden.

OD 1.2

De reflectiegroep Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleid wordt inhoudelijk versterkt en uitgebouwd tot het Vlaams overlegplatform kinderrechten tussen aanspreekpunten en middenveld

Initiatiefnemer: Coördinatie Kinderrechten

Betrokken beleidsdomeinen: alle

Mogelijke betrokken actoren: een ruim scala van organisaties

ACTIES

- De Vlaamse overheid (Jeugd) staat in voor een nauwe betrokkenheid van de reflectiegroep Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleid bij de monitoring van het Vlaams Actieplan Kinderrechten 2011-2014 en van het Vlaams Jeugdbeleidsplan 2010-2014, de werkzaamheden van de Nationale Commissie voor de Rechten van het Kind en de verdere implementatie van het kinderrechtenverdrag.
- Alle Vlaamse departementen en agentschappen die van belang zijn voor kinderen en jongeren duiden een aanspreekpunt aan dat aan de vergadering van de reflectiegroep deelneemt of ze tenminste opvolgt.
- De coördinerende administratie zal het middenveld oproepen om mee vorm te geven aan de actieterreinen van het VAK.

OD 1.3

De Vlaamse overheid ziet erop toe dat haar wetgeving en administratieve regelingen overeenkomen met de bepalingen en principes van het IVRK

Initiatiefnemer: Coördinatie Kinderrechten

Betrokken beleidsdomeinen: allemaal en in het bijzonder Bestuurszaken (Wetsmatiging), Algemeen Regeringsbeleid (Gelijke Kansen en Duurzame Ontwikkeling), Armoede en Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Mogelijke betrokken actoren:

ACTIES

- De kind- en jongereneffectrapportage (JoKER) wordt versterkt en uitgebreid aan de hand van het strategisch beleidskader voor kwaliteitsvolle regelgeving en administratieve vereenvoudiging 2009-2014.
- De Vlaamse overheid (Jeugd) evalueert de JoKER in functie van het kinderrechtenverdrag, het vermelde beleidskader en de afstemming met een mogelijk te ontwikkelen sociale impacttoets en/ of toets duurzame ontwikkeling en kijkt naar Europese en internationale voorbeelden (Europese Commissie, Unicef e.a.)

- De coördinerende administratie onderzoekt hoe het belang van het kind, een kindertoets, kan gehanteerd worden bij beslissingen die niet regulerend zijn en dan ook niet onderworpen zijn aan de RIA/ JoKER.

OD 1.4

De Vlaamse overheid wil onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om de budgetten die ze besteedt aan de verbetering van de positie van kinderen in beeld te brengen om ze aldus meer gericht te kunnen inzetten

Initiatiefnemer: Coördinatie Kinderrechten

Betrokken beleidsdomeinen: Financiën en begroting en andere

Mogelijke betrokken actoren: Reflectiegroep Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleid

ACTIES

- De Vlaamse overheid (Jeugd) onderzoekt de mogelijkheid om budgetten op te nemen bij de digitale monitoring van dit actieplan.
- Er wordt onderzocht of het mogelijk en/ of wenselijk is om een overzicht te maken van de budgetten die de Vlaamse Regering besteedt aan beleid met kinderen (en jongeren) als directe doelgroep om ze aldus meer gericht te kunnen inzetten.

OD 1.5

De Vlaamse overheid gaat het debat aan met de andere overheden betreffende het Verdrag en zijn protocollen en de slotbeschouwingen van het Comité die gemengd van aard zijn

Initiatiefnemer: Coördinatie Kinderrechten en internationaal Vlaanderen

Betrokken beleidsdomeinen: Welzijn, Onderwijs

Mogelijke betrokken actoren: NCRK, Federale overheid, andere gemeenschappen en gewesten

ACTIES

- Samen met de federale overheid wordt bekeken of de interpretatieve verklaringen betreffende de artikels 2 en 40 van het Verdrag ingetrokken kunnen worden.
- De Vlaamse overheid (Coördinatie en internationaal Vlaanderen) engageert zich om eenmaal het klachtenprotocol bij het IVRK door de Algemene Vergadering van de VN werd goedgekeurd, snel over te gaan tot de goedkeuring ervan en dit ook bij de andere Belgische overheden te bepleiten met het oog op een snelle ratificatie door België en de uitvoering ervan.
- De Vlaamse Regering bepleit bij de federale regering en de regeringen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en van de Duitstalige Gemeenschap om opvolging te geven aan de

slotbeschouwingen van Genève tot coördinatie en tot monitoring door een kinderrechtencommissaris.

- De Vlaamse overheid (Internationaal Vlaanderen) maakt tegen eind 2011 een overzicht van de kernverdragen mensenrechten en hun facultatieve protocollen die tot de bevoegdheid van Vlaanderen behoren en die door het Vlaams Parlement nog niet werden goedgekeurd, of waarvan de Belgische ratificatieprocedure nog niet is afgelopen.
- De Vlaamse overheid (Internationaal Vlaanderen en Coördinatie Kinderrechten) bevaart de andere overheden, in het kader van overleg bij de FOD Buitenlandse zaken en/ of de NCRK, met het oog op een snelle ratificatie van die kernverdragen inzake mensenrechten en hun facultatieve protocollen.
- De Vlaamse overheid werkt mee aan de samenstelling van het kerndocument door de FOD Buitenlandse Zaken in het kader van de rapportage over het Verdrag inzake personen met een handicap (2011).

OD 1.6

De Vlaamse overheid zal een actieve rol spelen om van de Nationale Commissie voor de Rechten van het Kind (NCRK) een efficiënt coördinatieorgaan te maken op het vlak van kinderrechten, met respect voor de politieke verantwoordelijkheid van de betrokken regeringen en de geldende bevoegdheidsverdeling

Initiatiefnemer: Coördinatie Kinderrechten

Betrokken beleidsdomeinen: alle

Mogelijke betrokken actoren: NCRK en Vlaamse NCRK-leden uit het middenveld

ACTIES

- De coördinerende administratie (Jeugd) staat via het bureau van de NCRK mee in voor de opvolging van de dagelijkse werkzaamheden van de NCRK.
- De coördinerende administratie (Jeugd) spreekt de bevoegde diensten van de Vlaamse overheid aan met het oog op een evenwichtige Vlaamse vertegenwoordiging in werkgroepen, bij activiteiten van de NCRK.
- De Vlaamse overheid (Jeugd) streeft naar een optimalisatie van de NCRK als nationaal coördinatieorgaan door een aanbesteding door de NCRK in 2011 tot externe evaluatie en de implementatie van de conclusies ervan in 2012.
- De Vlaamse overheid vraagt aan het NCRK om het overheidsrapport uitsluitend door overheidsbetrokkenen te laten opstellen. Ook vraagt de Vlaamse overheid het NCRK om ruim vooraf te bepalen waarover gerapporteerd zal worden, zodat duidelijk is welke gegevens beschikbaar moeten zijn en welke informatie tijdig verzameld kan worden.
- De Vlaamse overheid vraagt het NCRK om een verbinding te maken tussen de tweejaarlijkse rapportage in het kader van het Vlaams actieplan kinderrechten en de vijfjaarlijkse rapportage aan het Comité voor de Rechten van het Kind in Genève.

- De Vlaamse overheid werkt binnen de NCRK mee aan de ontwikkeling van indicatoren, een rapportagesjabloon (2017), de werkzaamheden in werkgroepen (klachtenprotocol, Verdrag Handicap e.a.)...
- De Vlaamse overheid roept (in 2011) de andere overheden op om in het kader van de NCRK duidelijkheid te scheppen over de opvolging van de engagementen uit het (laatste) Wereldactieplan voor kinderen (2002).
- De Vlaamse overheid bewaakt een correcte financiering van de NCRK.

OD 1.7

De Vlaamse overheid streeft vanuit het kinderrechtenperspectief naar de systematische verbetering van het inzicht in kinderen, hun leefwereld en hun toekomstvisie (cf. VJP, SD 3)

Initiatiefnemer: Coördinatie Kinderrechten
Betrokken beleidsdomeinen: allemaal
Mogelijke betrokken actoren: NCRK, KEKI

ACTIES

- De coördinerende administratie (Jeugd) brengt het kinderrechtenperspectief en de slotbeschouwingen in bij de uitvoering en opvolging van het VJP/ SD 3 De coördinerende administratie (Jeugd) doet een beroep op het KeKi om het Vlaamse kinderrechtenbeleid een wetenschappelijke basis te geven.
- De Vlaamse overheid voorziet in een nominatieve subsidie voor een koepelorganisatie van niet-gouvernementele organisaties voor de voorbereiding, redactie en verspreiding van een rapport over de wijze waarop in Vlaanderen invulling gegeven wordt aan de rechten van het kind.

OD 1.8

De Vlaamse overheid werkt aan indicatoren die discriminaties ten aanzien van of tussen groepen van kinderen blootleggen

Initiatiefnemer: Coördinatie Kinderrechten, Gelijke Kansen, Armoede (WVG) en Studiedienst Vlaamse Regering
Betrokken beleidsdomeinen: allemaal
Mogelijke betrokken actoren:

ACTIES

- De armoedemonitor (Studiedienst Vlaamse Regering en Departement WVG) en de te ontwikkelen inclusie-indicatoren (Gelijke Kansen) bevatten duidelijke gegevens over minderjarigen

- Klachten bij de meldpunten discriminatie op basis van leeftijd worden geregistreerd (Gelijke Kansen).
- Bij de opmaak van de kernindicatoren van het VJP en het VAK wordt zo veel als mogelijk onderscheid gemaakt tussen doelgroepen van kinderen.

OD 1.9

De Vlaamse overheid werkt mee en geeft sturing aan de ontwikkeling van indicatoren kinderrechten in het kader van de NCRK

Initiatiefnemer: Coördinatie Kinderrechten

Betrokken beleidsdomeinen: allemaal, in het bijzonder Jeugd en Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Mogelijke betrokken actoren: andere overheden en NCRK-leden, Kenniscentrum Kinderrechten, NCRK

ACTIES

- De Vlaamse overheid zal de resultaten van haar eigen werkzaamheden inbrengen alsook, waar nodig, verwijzen naar internationale voorbeelden (EU Fundamental Rights Agency, EUindicatoren Jeugd, Unicef...) en Vlaamse data (Jeugdmonitor, Kenniscentrum WVG, Studiedienst Vlaamse Regering).
- De coördinerende administratie (Jeugd) werkt i.s.m. de Studiedienst van de Vlaamse Regering aan een basisset van kernindicatoren kinderrechten op Vlaams niveau (een Vlaamse Kinderrechtenmonitor) tegen eind 2013, waarbij in de mate van het mogelijke wordt rekening gehouden met de afspraken gemaakt in het kader van de NCRK. De Vlaamse overheid werkt mee aan het ontwikkelen van indicatoren om de voortgang te meten van de implementatie van het kinderrechtenverdrag in Vlaanderen en België.

OD 1.10

De Vlaamse overheid wil aangaande kinderrechten in de samenwerking met andere landen en regio's expertise uitwisselen en goede praktijken delen

Initiatiefnemer: Coördinatie Kinderrechten

Betrokken beleidsdomeinen: Jeugd, internationaal Vlaanderen

Mogelijke betrokken actoren: andere gemeenschappen in België, Jint vzw, KeKi

ACTIES

- De Vlaamse overheid (Jeugd) zal zowel in de formele EU-raadswerkgroep Jeugd, als in de informele groep "Europe de l'Enfance" opvolging vragen van de resultaten van het Belgische EU - voorzitterschap (raadsconclusies Raad Jeugd en Verklaring "Europe de l'Enfance").

- De Vlaamse overheid (Jeugd) vraagt aan KeKi in 2012 en 2014 een actualisatie van de stand van zaken van de Europese en internationale beleidsagenda's naar kinderen, jeugd en kinderrechten
- De Vlaamse overheid (Jeugd) zal bij de opvolging van het EU-samenwerkingskader voor jeugdzaken ook de link leggen met het kinderrechtenbeleid
- Via de informele groep "Europe de l' Enfance" en het netwerk van observatoria voor kinderbeleid ChildONEurope zal de Vlaamse overheid (Jeugd) expertise en ervaring delen op het vlak van kinderrechten.
- De Vlaamse overheid volgt de totstandkoming van de Europese Aanbeveling Kinderarmoede actief op (cf. EU-Trio- Verklaring, 2-3 september 2010).
- De Vlaamse overheid zal in het kader van uitwisselingen op basis van de samenwerkingsakkoorden het thema 'kinderrechten' op de agenda blijven zetten.

#2

Kinderrechten
EDUCATIE
& INFORMATIE

Slotbeschouwingen juni 2010

Zie slotbeschouwingen IVRK en OPSC:

- Verspreiding en bewustmaking: CO 24 en CO OPSC 18
- Opleiding: CO 26 en CO OPSC 20

Het is duidelijk dat deze prioriteit niet nieuw is. Getuige de vele **doelstellingen voor de toekomst** die in dit verband werden geformuleerd in het Belgische periodiek kinderrechtenrapport (2008): cf. basisprincipes (DT 103), wie verantwoordelijk (DT 105), algemene waardering (DT 106), draagwijdte IVRK (DT 107), gericht en systematisch (DT 108), inventaris (DT 109), ook jeugdsector, media (DT 110), betere verspreiding (DT 111), zich eigen maken (DT 112), opvoedingsondersteuning (DT 113), ouders (DT 114), structureel (DT 115), initieel en bijkomend (DT 116), concreet en specifiek (DT 117), alle beroepsgroepen, o.a. advocaten (DT 118), eindterm (DT 551), extra ondersteuning leerkrachten (DT 552) en lerarenopleiding (DT 553).

Situering

Het **IVRK** stelt dat kinderen en jongeren recht hebben op kind- en jeugd vriendelijke informatie die bijdraagt tot het sociale, psychische en morele welzijn van kinderen en jongeren en informatie over hun rechten. Al jarenlang worden in verschillende beleidsdomeinen vele inspanningen gedaan om de bepalingen van het verdrag bij een breed publiek bekend te maken. Wat het onderwijs betreft, moet bv. opgemerkt dat kinderrechteneducatie in Vlaanderen al deel uitmaakt van de huidige eindtermen en ontwikkelingsdoelen en dat er ook in de lerarenopleiding aandacht is voor kinderrechten. Kinderrechteneducatie wordt in het onderwijs transversaal en multidisciplinair ingevuld en maakt deel uit van een coherente en globale benadering in alle vakken en vakgebieden. Er is ook de mogelijkheid voor kinderen en jongeren zelf om via Yeti en Maks gerichte vragen over kinderrechten voor te leggen, die dan later gepubliceerd worden. Binnen het decreet Jeugd- en Kinderrechtenbeleid wordt kinderrechteneducatie gesubsidieerd. Ondanks dit en de uitgesproken inspanningen van bv. het Kinderrechtencommissariaat en Unicef, is het niet zo dat het verdrag door iedereen gekend én begrepen wordt.

In het **Jaarverslag 2010 van het Kinderrechtencommissariaat** wordt op een aantal plaatsen aandacht gevraagd voor knelpunten m.b.t. het goed informeren van kinderen en kinderrechteneducatie:

- Er is nood aan advies en informatie over eerstelijnsdiensten: aanwijsbare nood aan wegwijsinformatie over het hulpaanbod.
- In de onderwijscontext is het voor leerlingen vaak niet duidelijk wat precies hun rechten (en plichten) zijn, ook t.a.v. de algemene organisatie in scholen.
- I.v.m. leerlingenbegeleiding moeten leerlingen geïnformeerd worden over het verschil tussen beroepsgeheim van CLB en ambtsgeheim van leerkrachten.
- Ouders moeten beter geïnformeerd worden over het recht op kosteloos basisonderwijs en wat ze kunnen doen als de maximumfactuur overschreden wordt.
- I.v.m. het recht op sport, cultuur, spel en ontspanning, vraagt KRC betere informatie over de rechten van kinderen om deel te nemen aan activiteiten.
- I.v.m. relaties en seksualiteit is er nood aan correcte, duidelijke en toegankelijke informatie over experimenteren met seksualiteit die volgens de wet is toegestaan voor -16jarigen; anderzijds graag duidelijke informatie over rechten van minderjarige ouders.
- Informatie over rechten van kinderen in de publieke ruimte is nodig. Bv. kinderen hebben recht op spelen: regelgeving/verbod op kindergeluid door lokale besturen kan niet; er is te weinig openbare ruimte om elkaar te ontmoeten.

In het **VJP** werden hierop al eerste antwoorden geformuleerd:

- OD 2.3 De deskundigheid over het toegankelijk maken van informatie bij beleidsmedewerkers en jeuginformatieverstrekking is verhoogd.
- SD 4 Mensen en organisaties die werken met kinderen en jongeren beschikken over sterkere competenties om om te gaan met de groeiende diversiteit bij de jeugd.

Gezien de diversiteit van kinderen en jongeren, moet benadrukt dat er ook op veel verschillende manieren over kinderrechten moet gecommuniceerd worden. De media zijn hierbij een belangrijke partner, maar het moet gezegd dat de beeldvorming van kinderen en jongeren nog een pijnpunt is. Vooral dan het gegeven dat men al te snel overgaat tot stereotypering. “Dit druist in tegen het recht op de erkenning van de autonomie en het zelfbeschikkingsrecht van kinderen en hun erkenning als volwaardige rechtspersonen. In Vlaanderen leven meer dan 1.225.426 minderjarigen. Elk met hun eigen verhaal, ideaal, smaak, karakter, voorkeuren, afkomst. Zo’n grote groep kent heel wat verschillen. Het is onmogelijk om die groep onder 1 noemer te vatten. De diversiteit van deze groep moet worden gerespecteerd”⁷.

Ook hierover gaat het reeds in het VJP (SD 12): ‘We geloven dat kinderen en jongeren zelf ook belangrijke mediamakers kunnen zijn. (...) Daarin willen we hen verder faciliteren en hen stimuleren om te werken aan een zo correct mogelijke beeldvorming met aandacht voor onder andere de portrettering van diversiteit, genderstereotypes...’

De kinderrechtenactoren vragen naar permanente vormingsprogramma’s voor alle professionele groepen die werken voor en met kinderen. Dit is dan ook een expliciete prioriteit waarvoor in dit actieplan uitdrukkelijk de medewerking wordt gevraagd van alle actoren en ministers. Accent zou komen te liggen op een praktijkgerichte vorming voor iedereen die met kinderen te maken heeft:

professionals en vrijwilligers in onderwijs, kinderopvang, bijzondere jeugdzorg, ziekenhuizen, bibliotheken..., maar ook in jeugdwerk, sport, cultuur, media... en gezinnen, gemeenten, politie... de publieke opinie. Dat is nodig als men ertoe wil komen dat die beroepskrachten

1) het kinderrechtenverdrag kennen, 2) er de principes ervan integreren in hun school- of werketiek en in het gedrag van iedereen, 3) de principes ook transversaal opnemen in het (school)beleid via de participatie van iedereen en 4) dat leerkrachten en beroepskrachten weten wat de rechten en verantwoordelijkheden van kinderen en jongeren zijn en hoe ze ermee aan de slag kunnen.

Doelstellingen Vlaanderen - operationalisering

OD 2.1

De Vlaamse overheid werkt aan een gedragen visie op kinderrechteneducatie en -informatie en zorgt voor de implementatie ervan

Initiatiefnemer: Coördinatie Kinderrechten

Betrokken beleidsdomeinen: Jeugd, Welzijn, Gezin, Onderwijs, Armoede, Cultuur, Sport, Media en internationaal Vlaanderen

Mogelijke betrokken actoren: KEKI

ACTIES

- In samenhang met de SD2 in het VJP (Alle kinderen en jongeren hebben toegang tot goede jeugdinformatie die hun keuzemogelijkheden en –processen versterkt), wordt een gedegen visie op kinderrechteneducatie ontwikkeld en wordt de mogelijkheid van één portaal-site onderzocht. De behoeften van kinderen en jongeren zelf staan hierbij centraal.
- In functie van de implementatie hiervan en de uitwisseling van expertise en ervaring, wordt hierover een colloquium georganiseerd voor het middenveld.

OD 2.2

Er worden blijvend inspanningen gedaan opdat alle bepalingen van het IVRK bekend, begrepen en toegepast zouden zijn door volwassenen en kinderen. De informatie over de protocollen wordt geïntegreerd in het ruimere kader van de kinderrechteneducatie

Initiatiefnemer: Coördinatie Kinderrechten

Betrokken beleidsdomeinen: Jeugd, Welzijn, Onderwijs, Armoede, Cultuur, Sport

Mogelijke betrokken actoren:

ACTIES

- Binnen de bestaande communicatiekanalen (nieuwsbrieven, interne en externe websites...) zal meer en periodiek aandacht besteed worden aan kinderrechten. Het beleidsdomein WVG brengt de door haar gebruikte communicatiekanalen in kaart en gaat na op welke wijze hierin periodiek aandacht kan worden besteed aan kinderrechten (2011). Intersectoraal zullen de krachten zoveel mogelijk gebundeld worden, zodat één communicatieactie meerdere doelgroepen en sectoren bereikt. Binnen het beleidsdomein WVG vindt een eerste gezamenlijke communicatieactie plaats net voor zondag 20 november 2011.
- De coördinerende administratie zal haar website www.sociaalcultureel.be actiever gebruiken voor de sensibilisering omtrent het IVRK. Ze zal telkens i.s.m. de NCRK een overzicht maken van de activiteiten rond 20 november, de internationale dag voor de rechten van het kind. Ze actualiseert jaarlijks de inleiding op het jeugd- en kinderrechtenbeleid voor de aanspreekpunten kinderrechten.
- De aanspreekpunten Jeugd- en Kinderrechtenbeleid van het beleidsdomein WVG stellen samen met de betrokken actoren bij www.rechtspositie.be een communicatieplanning op voor het beleidsplan 2012-2013 (2012).

OD 2.3

De Vlaamse overheid zal zorg dragen voor de bekendmaking van de slotbeschouwingen van het Comité in de Vlaamse Gemeenschap

Initiatiefnemer: Coördinatie Kinderrechten

Betrokken beleidsdomeinen: Welzijn, Onderwijs & Vorming

Mogelijke betrokken actoren: NCRK

ACTIES

- De coördinerende administratie zorgt voor een gebruiksvriendelijke versie van de slotbeschouwingen voor verschillende doelgroepen, gekoppeld aan de bekendmaking van het VAK.

OD 2.4

De Vlaamse overheid ontwikkelt geëigende opleidingspakketten en stimuleert organisaties en instellingen om hetzelfde te doen

Initiatiefnemer: Coördinatie Kinderrechten

Betrokken beleidsdomeinen: Jeugd, Welzijn, Onderwijs, Armoede, Cultuur, Sport en internationaal Vlaanderen

Mogelijke betrokken actoren: KeKi, VLOR, begeleidingsdiensten onderwijskoepels, Expoo, Kinderrechtswinkels, Vormen

ACTIES

- De bestaande kinderrechteneducatie wordt beter afgestemd en aangestuurd i.f.v. een praktijkgericht aanbod.
- De agentschappen Jongerenwelzijn en Kind en Gezin en het Steunpunt Algemeen Welzijnswerk organiseren systematisch vorming over het decreet Rechtspositie van de Minderjarige.
- Het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap en Kind en Gezin besteden aandacht aan het thema kinderrechten bij de begeleiding van nieuwe medewerkers en ten behoeve van personeelsleden in het algemeen.
- Er wordt onderzocht hoe educatie rond kinderrechten sterker kan aan bod komen in opleidingen hoger onderwijs (minimaal opleidingspakket, basiscompetenties leerkrachten).
- In de opleidingen en vorming van professionals die met kinderen werken wordt doelbewust ingegaan op het verspreiden van informatie over kinderrechten (cf. kwaliteitslabel jeugdinformatie) en de begeleidingshouding van de volwassene in zijn direct contact met het kind of de jongere, de werkethiek en het beleid binnen de organisatie. Via het beleid inzake ontwikkelingseducatie ondersteunt het Vlaams Agentschap voor Internationale Samenwerking

activiteiten die aandacht hebben voor de Noord-Zuidproblematiek in een breder mondiaal perspectief. Kinderrechten vormen daarbij een transversaal thema.

- In overleg met KeKi wordt onderzocht hoe het bereik van de georganiseerde kinderrechtenopleiding kan verbreed worden, rekening houdend met verschillende doelgroepen.
- Binnen het decreet Jeugd- en kinderrechtenbeleid kunnen Vlaamse Kinderrechtenactoren gesubsidieerd worden voor kinderrechteneducatie.

OD 2.5

De Vlaamse overheid bewaakt de kinderrechten in de beeldvorming in de media

Initiatiefnemer: Media en Coördinatie Kinderrechten

Betrokken beleidsdomeinen: Jeugd, Welzijn, Onderwijs, Cultuur

Mogelijke betrokken actoren: Kinderrechtencoalitie, Vormen vzw

ACTIES

- Vorming van media-actoren m.b.t. kinderrechten: er wordt onderzocht of informatie over negatieve beeldvorming en stereotypering een vast onderdeel kan zijn in de opleiding van leerkrachten, jeugdhulpverleners, politieagenten, journalisten, en of kinderrechten en mensenrechten in deze opleidingen geïntegreerd kunnen worden.
- Cf. Jongerenambassadeurs VJP OD 12.3: Jongerenambassadeurs kunnen het standpunt van kinderen en jongeren op een goede manier overbrengen bij journalisten en redacteurs en daardoor rolmodellen worden in de beeldvorming van en over jongeren.

vok

VLAAMS ACTIEPLAN KINDERRECHTEN

#03

Participatief
werken

Slotbeschouwingen juni 2010

Zie slotbeschouwingen IVRK :

- Participatieve initiatieven: CO 35 - 36
- Procedures: CO 38

In dit verband kan verwezen worden naar de relevante **doelstellingen voor de toekomst**, die op hun beurt al verwezen naar het lopende Nationaal Actieplan Kinderrechten (2005): i.v.m. adolescenten (DT 112), informatie en inventaris (DT 202), hoorrecht (DT 203), participatie op school (DT 204), kinderopvang (DT 205) en bijzondere jeugdzorg (DT 206).

Situering

Kinderen en jongeren onder 18 hebben geen stemrecht. Nochtans nemen zij volwaardig deel aan onze samenleving en worden heel wat beslissingen genomen die een grote impact hebben op hun leven. Het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind (IVRK) legt dan ook grote nadruk op het belang van informele en formele kinderp participatie.

Diverse kinderrechtenactoren in Vlaanderen pleiten er voor om de stem van kinderen in het 'hier en nu' sterker te laten weerklinken. Het Kinderrechtenverdrag benadert kinderen immers van meet af aan als deelnemers aan de samenleving, als burgers en dus dragers van rechten. Net als volwassenen zijn ze mensen met rechten en dat vanaf het begin. Doorheen de geschiedenis is de kinderwereld steeds meer gepedagogiseerd. Wat kinderen wel of niet mogen, is afhankelijk van de pedagogische meerwaarde die men denkt te realiseren in de begeleiding van kinderen naar volwassenen. Het Vlaams Jeugd- en Kinderrechtenbeleid gaat daarentegen uit van de kracht van kinderen en jongeren zelf.

Toch mag dit geen doel op zich zijn. Participatief werken is ook het middel om te komen tot een beter en meer gedragen beleid op alle niveaus. Hoe kwetsbaarder de kinderen, hoe minder ze gehoord worden. Vandaar het belang van speciale aandacht en middelen om authentieke participatie ook voor die groepen mogelijk te maken, in formele en informele settings.

Een participatief proces is pas kwaliteitsvol als het vertrekt vanuit de leefwereld van kinderen en jongeren, als er een diverse (naar leeftijd, geslacht, seksuele voorkeur, socio-economische, socioculturele en etnisch-culturele achtergrond, psychische en fysieke beperking...) groep kinderen en jongeren aan deelnemen én als men daadwerkelijk aan de slag gaat met de uitkomst van de participatie. Onze formele participatiestructuren moeten meer inzetten op tweerichtingsverkeer en sterker aansluiten bij de hedendaagse leefwereld van kinderen en jongeren.

Los hiervan moet werk worden gemaakt van een participatief klimaat waar respect voor de mening van het kind geldt. Deze doelstelling staat even sterk verwoord in het Vlaams jeugdbeleidsplan en voor de operationalisering kan dus verwezen worden naar het VJP. Vooral het uitwerken van tools voor informeel participatief werken moet benadrukt worden.

Maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren in het bijzonder verdienen extra aandacht. Kwaliteitsvolle participatie geeft een stem aan alle groepen kinderen en jongeren, ook deze die zich minder assertief opstellen of moeilijker te bereiken zijn.

Het Comité geeft aan bezorgd te zijn omtrent het feit dat de kinderen in België vinden dat er zelden rekening wordt gehouden met hun mening over zaken die hen rechtstreeks aanbelangen. Getuigenissen in die zin zijn terug te vinden in "Dat denken wij ervan", deel 1 (Vlaamse Jeugdraad en Conseil de la Jeunesse, p. 14 en 15) Meer aandacht en middelen moeten besteed worden aan initiatieven die de uitbouw van een echte participatiecultuur ondersteunen in het dagelijkse leven.

De middenveldorganisaties benadrukten tevens het belang van het werken aan welbevinden en in het kader daarvan het werken aan participatiestructuren.

Ook in het **Vlaams Jeugdbeleidsplan 2011-2014** wordt op heel wat plaatsen aandacht gevraagd voor participatie van kinderen en jongeren. In de eerste plaats in het proces voor de voorbereiding van het plan zelf, anderzijds in:

- SD 1 De Vlaamse overheid betreft actief en kwaliteitsvol kinderen en jongeren bij beleidsbeslissingen en stimuleert anderen om hetzelfde te doen.
- OD 3.2 De toekomst van kinderen en jongeren en hun visie daarop is een aandachtspunt voor onderzoek.
- OD 5.3 Via een participatietraject rond gezondheid verhogen we de aandacht voor participatie van kinderen en jongeren in het beslissingsproces rond gezondheidsbeleid.
- en verder in OD11.2 en OD12.1 en OD14.1/14.2/14.3 en OD16.3 en OD17.3 en SD19.

In het **Jaarverslag 2010 van het Kinderrechtencommissariaat** wordt op een aantal plaatsen aandacht gevraagd voor knelpunten m.b.t. het respect voor de mening van kinderen:

- Er is geen klachtenprocedure in de eerstelijnsvoorzieningen; de rechten van kinderen in de gezondheidszorg komen soms in conflict met bv. het beroepsgeheim tegenover ouderlijk gezag.
- In de bijzondere jeugdzorg wordt gewezen op een gebrek aan motivering, inspraak, respect en overleg.
- In de gezinssfeer zijn er problemen met het briefgeheim (cf. GSM, internet).
- Bij echtscheidingen willen kinderen en jongeren meer gehoord worden en dat met hun mening rekening wordt gehouden.
- In het onderwijs wordt gewezen op negatieve machtsposities van leerkrachten; vraagt men zich af wat precies de rechten zijn van leerlingen. Leerlingen hebben geen vorm van verdediging of rechtsbescherming als ze een sanctie krijgen die in strijd is met hun menselijke waardigheid, het proportionaliteitsbeginsel ...
- In de leerlingenbegeleiding vragen leerlingen zich af of het CLB hun privacy wel respecteert; controles op school raken soms aan het recht op privacy. Zijnbv. vingerscans geoorloofd?
- Het recht om mee te doen aan activiteiten: mag een vereniging kinderen uitsluiten?
- Gebrek aan inspraak in de jeugdsport ; m.b.t. sancties in de jeugdsport: jongeren klagen over gebrek aan inspraak en het feit dat ze onderworpen worden aan dezelfde disciplinerende maatregelen als volwassenen.
- Controle en waarborgen van rechten van jongeren in detentie: graag sterke rechtswaarborgen voor jongeren in gemeenschapsinstellingen.
- Stimuleer ook participatie van kinderen in armoede: laat hen aan het woord.

Doelstellingen Vlaanderen - operationalisering

OD 3.1

Er worden blijvend inspanningen gedaan opdat alle bepalingen van het IVRK bekend, begrepen en toegepast zouden zijn door volwassenen en kinderen. De informatie over de protocollen wordt geïntegreerd in het ruimere kader van de kinderrechteneducatie

Initiatiefnemer: Coördinatie

Betrokken beleidsdomeinen: allemaal

Mogelijke betrokken actoren: VJR, Karuur, VSK, VVSG, VVJ, Kind & Samenleving, Kenniscentrum Vlaamse Steden, Kruispunt Migratie-Integratie, PAJ, Vlaamse Vereniging voor Bestuur en Beleid, UNICEF België, Koning Boudewijnstichting

ACTIES

- Zie stappenplan Vlaams Jeugdbeleidsplan.
- De Vlaamse overheid (Jeugd) richt een beleidsdomeinoverschrijdend platform op met het oog op het ontwikkelen van visie en inzicht rond participatief werken in verschillende sectoren en de uitwisseling van praktijkvoorbeelden waarbij (internationale) experts en beleidsmedewerkers kunnen uitgenodigd worden en vorming kan georganiseerd worden (cf.VJP OD1.1.: oprichting van een netwerk beleidsparticipatie van kinderen en jongeren)

OD 3.2

In administratieve procedures waarin beslissingen worden genomen t.a.v. individuele kinderen, worden de betrokken kinderen systematisch gehoord en wordt een passend belang gehecht aan hun mening

Initiatiefnemer: Coördinatie

Betrokken beleidsdomeinen: Welzijn, Onderwijs, Jeugd, Sporten Inburgering

Mogelijke betrokken actoren: VJR

ACTIES

- De Vlaamse overheid (Jeugd) inventariseert de decretale en reglementaire bepalingen die het hoorrecht van kinderen in administratieve procedures waarborgen.
- In administratieve procedures waarin beslissingen genomen worden t.a.v. individuele kinderen, worden de betrokken kinderen systematisch gehoord; aan hun mening wordt passend belang gehecht.

- Het departement WVG gaat na of een intersectorale studiedag georganiseerd kan worden over het thema 'respect voor de mening van het kind' in het kader van haar jaarlijkse studiedag implementatie decreet rechtspositie (2012-2013).
- Zorginspectie en Onderwijsinspectie besteden aandacht aan het decreet Rechtspositie Minderjarige in de reguliere inspecties in de jeugdhulpsectoren.
- Naast het instrument van de gemeentelijke administratieve sanctie zal de Vlaamse overheid alternatieven aanreiken aan de gemeenten voor het bestrijden van overlast door jongeren. Hierbij wordt een beroep gedaan op de methodieken van het herstelgericht werken: bemiddeling, verbinding en verzoening, en de nadruk gelegd op dialoog met de betrokken jongeren.

OD 3.3

Voorzieningen en jeugd(hulp)organisaties worden gestimuleerd om kinderen en jongeren te betrekken bij beslissingen die hen aanbelangen = participatief werken

Initiatiefnemer: Coördinatie

Betrokken beleidsdomeinen: Welzijn, Onderwijs, Inburgering, Jeugd e.a.

Mogelijke betrokken actoren: VJR e.a.

ACTIES

- De Vlaamse overheid onderzoekt op welke manier ze organisaties en voorzieningen kan stimuleren om jongeren meer te betrekken bij beslissingen die t.a.v. hen genomen worden in de organisatie (2011-2012).
- Bijzondere aandacht wordt besteed aan kinderen in armoede en andere kinderen in kwetsbare situaties(zie actieterrein 5).
- De Vlaamse overheid onderzoekt op welke manier good practices kunnen verspreid worden om de participatiecultuur binnen instellingen en organisaties te verhogen.
- De Vlaamse Regering bereidt een decreet jeugd- en kinderrechtenbeleid voor dat onder meer zal toelaten organisaties te erkennen en te subsidiëren voor het begeleiden van participatieprocessen van de jeugd in het beleid van overheden of instellingen, met als doel de jeugd te betrekken bij het opstellen, uitvoeren en evalueren van het beleid van overheden of instellingen.
- Omdat het welbevinden en de geestelijke gezondheid ondermeer bepaald worden door de mogelijkheid die iemand krijgt om te participeren zal de Commissie Gezondheidsbevordering werken aan de geestelijke gezondheid van zowel kinderen en jongeren als personeel in scholen.
- Het participatiedecreet in het Vlaams onderwijs wordt geëvalueerd en indien nodig bijgestuurd i.f.v. een grotere leerlingenparticipatie.
- De Vlaamse overheid zal stimulansen geven en de lokale besturen coachen om de participatiemogelijkheden voor kinderen en jongeren binnen het lokale beleid te vergroten (o.a. via het vernieuwde decreet lokaal jeugdbeleid).
- Er wordt een inventaris gemaakt van de leeftijdsgrenzen die worden gehanteerd bij de huidige formele participatie-instrumenten op verschillende beleidsniveaus.

#4

GEWELD &
kinder-
mishandeling

Slotbeschouwingen juni 2010

Zie slotbeschouwingen IVRK:

- Lijfstraffen: CO 40
- Follow-up van de studie van de Verenigde Naties over geweld tegen kinderen: CO 41 – 43
- Misbruik en verwaarlozing: CO 48 – 49
- Schadelijke traditionele gebruiken: CO 63
- Pesten op school: CO 68 – 69
- Beleid betreffende het jeugdrecht: CO 83
- Verkoop, handel en ontvoering: CO 81

en de slotbeschouwingen OPSC:

- Nationaal Actieplan ter bestrijding van commerciële seksuele uitbuiting van kinderen: CO OPSC 14
- Maatregelen aangenomen om misdrijven gedekt door het Facultatief Protocol te voorkomen: CO OPSC 23
- Fenomeenonderzoek kinderprostitutie: CO OPSC 24
- Sekstoerisme: CO OPSC 26
- Bescherming van de rechten van kindslachtoffers: CO OPSC 36

Ook hier kan verwezen worden naar een aantal **doelstellingen voor de toekomst**: lijfstraffen en psychisch geweld (DT 312), kindermishandeling (DT 313 en 314), toewijzing gezinswoning (DT 315) en bijstand aan slachtoffers (DT 683). Met betrekking tot het OPSC: coördinatie (DT 74), gegevensuitwisseling tussen verschillende overheden (DT 75), onderzoek kinderprostitutie (DT 149), sekstoerisme (DT 153), passende bijstand (DT 254).

Situering

Heel wat slotbeschouwingen hebben te maken met geweld t.a.v. kinderen. Het VN-Comité stelt bv. dat er in Vlaanderen duidelijk nog een probleem is m.b.t. misbruik van kinderen en pesten op school. Internationale vergelijkingen tonen aan dat Vlaanderen slecht scoort inzake geweld tegen kinderen en jongeren. Zo is onder meer een op tien kinderen het slachtoffer van kindermishandeling. Uit de actualiteit blijkt dat er op dit vlak in Vlaanderen inderdaad een aantal knelpunten zijn: er is het kindermisbruik in de kerk, voorbeelden van kinderverwaarlozing, cyberpesten, kinderprostitutie van minderjarigen, maar ook institutioneel geweld, psychisch geweld en emotionele verwaarlozing...

In zijn **Jaarverslag 2010** wijst het Kinderrechtencommissariaat nog op negatieve machtsposities van leerkrachten; op modaliteiten van sancties: mag men iemand aan de schandpaal zetten? Persoonlijke spullen in beslag nemen? M.b.t. ordemaatregelen, schorsen en uitsluiten: is definitieve verwijdering het juiste antwoord op 'vermoeden van' ontoelaatbaar gedrag?

“Leerlingen hebben geen vorm van verdediging of rechtsbescherming als sanctie in strijd met hun menselijke waardigheid, proportionaliteitsbeginsel, recht op verdediging, op onderwijs...”

Met betrekking tot kindermisbruik kan verwezen worden naar de bijzondere Kamercommissie '**Seksueel Misbruik**' die begin 2011 haar conclusies neerlegde. De aanbevelingen van de commissie werden gescreend met aandacht voor de gemeenschapsbevoegdheden en doorvertaald naar de knelpunten in Vlaanderen. Vermeldenswaardig in dit verband zijn ook de opdrachten van de toekomstige Bureaus Jeugdzorg en de Vertrouwenscentra Kindermishandeling op vlak van het inschatten en omgaan met situaties van verontrusting.

Het moet duidelijk zijn dat geweld t.a.v. kinderen niet kan. Kinderen zijn bijzonder kwetsbaar, kunnen zich minder goed verdedigen, maar hebben het recht om onbezorgd en veilig op te groeien. De Vlaamse overheid zal een tweesporenbeleid ontwikkelen: enerzijds inzetten op preventie en anderzijds op adequaat optreden. Het thema seksueel grensoverschrijdend gedrag wordt bespreekbaar gemaakt en situaties van

misbruik en geweld worden aangepakt. Wegens de maatschappelijke aandacht voor het thema seksueel grensoverschrijdend gedrag zal het een uitdaging zijn om voor jongeren, jongvolwassenen en volwassenen een klimaat te vrijwaren waarin zij zich ook op het vlak van seksueel en relationeel gedrag kunnen ontwikkelen en ontplooien. Ook jongeren die zich schuldig maakten aan een 'als misdrijf omschreven feit' (MOF) hebben recht op respect en een passende opvang.

Punt is dat in heel wat beleidsdomeinen reeds zeer uitdrukkelijk aan deze doelstellingen wordt gewerkt.

Het **Protocol Kindermishandeling** werd op 30 maart 2010 ondertekend door de federale minister van Justitie en de Vlaamse minister van Welzijn en vormt het uitgangspunt voor de beleidsontwikkeling en de aanpak van kindermishandeling en kindermisbruik in Vlaanderen.

Concreet impliceert het protocol de volgende engagementen:

- o het bevorderen en het organiseren van overleg tussen de actoren die actief zijn op het terrein en de actoren actief op een beleidsrelevant niveau;
- o blijvende aandacht voor sensibilisering en vorming rond de problematiek van kindermishandeling;
- o de oprichting van het Vlaams Forum Kindermishandeling (op 11 januari 2011);
- o het verstrekken van beleidsadvies over de opvolging van het Protocol Kindermishandeling.

Het verbod op lijfstraffen kent, wat betreft de Vlaamse bevoegdheden op het vlak van jeugdhulpverlening, zijn vertaling in het Decreet Rechtspositie in het "recht op een menswaardige behandeling" (Afdeling 11 van het decreet). Dit decreet geldt voor alle integrale jeugdhulpsectoren.

In de parlementaire commissie bijzondere jeugdzorg wordt het institutioneel geweld t.a.v. jongeren in detentie besproken.

Ook in het ontwerp van (nieuw) decreet **kinderopvang** wordt duidelijk gemaakt dat de opvang uitgaat van een respectvolle houding naar elkaar toe. Het stelt dat geen enkel kind wordt onderworpen aan een onmenselijke, onterende behandeling of bestraffing.

In het onderwijs werden reeds heel wat maatregelen genomen m.b.t. sensibilisering, preventie en curatie voor pesten en antisociaal gedrag op school. Zie ook www.ond.vlaanderen.be/antisociaalgedrag.

In de **Beleidsnota Onderwijs** verwijzen twee doelstellingen expliciet naar deze thematiek:

- O.D. 1.7. De aanpak van spijbelen en antisociaal gedrag versterken
- O.D. 1.8. Vanuit een preventief perspectief de psychische en fysieke gezondheid van leerlingen verhogen

In het **Vlaams Jeugdbeleidsplan 2011-2014** worden de maatregelen omschreven onder:

- O.D. 6.2. Een actieplan om het pesten van kinderen en jongeren te verminderen wordt door de betrokken ministers opgesteld en onderschreven
- OD 6.3 Via een op te richten Vlaams Forum kindermishandeling bespreken de verschillende partners betrokken bij de bestrijding van kindermishandeling cijfers, aanpak en knelpunten

Aansluitend bij de **VN - studie over geweld tegen kinderen**, kan ook verwezen worden naar de recente EU - agenda voor de rechten van het kind (februari 2011), waarin de Europese Commissie heel wat acties tegen alle vormen van geweld tegen kinderen heeft opgenomen. Deze aanbevelingen sluiten eveneens aan bij het rapport dat het European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CPT) opstelde na een bezoek aan België naar aanleiding van een klacht over de situatie in een Medisch-Pedagogisch Instituut (MPI). Een gecoördineerd antwoord van de Belgische overheid met concrete engagementen werd overgemaakt in juli 2010. Deze engagementen worden in dit actieplan niet hernomen.

Doelstellingen Vlaanderen - operationalisering

OD 4.1

Door een gecoördineerde aanpak nemen institutioneel geweld, kindermishandeling, pesten en zelfdoding af

Initiatiefnemer: Welzijn en Onderwijs & Vorming

Betrokken beleidsdomeinen: Volksgezondheid, Jeugd e.a.

Mogelijke betrokken actoren: Steunpunt Jeugd, VIPJeugd, Sensoa, KJT, CGG's, CAW's, Vigez, Klasse, ICOBA e.a.

ACTIES

- De opvolging van deze slotbeschouwing werd opgenomen in het Vlaams Jeugdbeleidsplan, meer concreet in de doelstellingen OD 6.1 (de situatie van jongeren in voorzieningen: gehandicaptenzorg, internaten, jeugdzorg...) , OD 6.2 (actieplan om het pesten van kinderen en jongeren te verminderen) , OD 6.3 (oprichting Vlaams Forum Kindermishandeling) en OD 6.4 (Jeugd en onderwijs-actoren werken mee aan het zelfdodingspreventiebeleid).
- In het licht van de bijzondere problematiek van intrafamiliale en extrafamiliale kindermishandeling zal de Vlaamse Regering werk maken van een coherent beleid en een uniforme aanpak van geweld op en misbruik van kinderen in België. De interministeriële conferentie van Justitie en Welzijn zal dan ook het logische forum zijn waarop die samenwerking stelselmatig zal worden geconcretiseerd. Op Vlaams niveau adviseert het Vlaams Forum Kindermishandeling naar beide ministers.
- Het Protocol kindermishandeling wordt verder uitgevoerd. Het Vlaams Forum Kindermishandeling ontwikkelt een brede sensibiliseringscampagne inzake geweld en misbruik.
- De ministers van Welzijn, Sport, Onderwijs en Jeugd werken aan een integrale visie en aanpak van seksueel misbruik en dit om in de eerste plaats kinderen te beschermen maar ook om de seksuele en relationele ontplooiing van kinderen en jongeren te garanderen.
- In deze integrale aanpak sluiten de ministers een engagementsverklaring af met hun sectoren en er wordt er een vormingsaanbod ontwikkeld voor jeugdwerkers, hulpverleners en trainers van allerhande sportverenigingen om hen te leren omgaan met mogelijke situaties van geweld en misbruik, en dit op het vlak van preventie, detectie, melding en opvolging. Ook voor de kinderen en jongeren zelf wordt vorming voorzien.
- De organisatie van een intersectorale studiedag rond dit thema wordt onderzocht.
- De kinderrechten van jongeren die een MOF gepleegd hebben of in een problematische opvoedingssituatie zitten en geplaatst worden, worden gegarandeerd. Een aangepast parcours met oog op re-integratie in de samenleving wordt voorgesteld (zie ook VJP OD 6.1 leerrecht wordt gegarandeerd). Er wordt onderzocht welke rol de jeugdsector hierin kan spelen.

OD 4.2

Er wordt verder gewerkt aan sensibiliserende, preventieve en curatieve maatregelen in de strijd tegen pesten en ander geweld op school

Initiatiefnemer: Onderwijs & Vorming

Betrokken beleidsdomeinen: Gezondheid, Coördinatie Kinderrechten

Mogelijke betrokken actoren: Jeugd en Vrede

ACTIES

- Uitbreiding spijbelactieplan naar een plan voor alle vormen van antisociaal gedrag en met specifieke aandacht voor bepaalde doelgroepen (bv. Roma-kinderen) en regio's (bv. Brussel).
- Herstelgericht werken als thema voor prioritaire nascholing 2010-2011.
- Onderwijskundig Beleids- en Praktijkgericht Wetenschappelijk onderzoek naar de noodzaak van een monitor voor geweld in scholen.
- Medewerking aan allerhande initiatieven van andere overheden bv. de FOD Justitie voor het aanstellen van aanspreekpunten bij de politie voor scholen.
- Onderzoek naar initiatieven die nog kunnen genomen worden bv. aan de slag gaan met KIVA (Finland), conclusies uit het pilootproject over ernstige pestgevallen met Limits
- Verdere sensibilisering via Klasse e.a.
- Werk maken van een positief en constructief schoolbeleid: boeiende activiteiten en een grotere betrokkenheid van leerlingen en leerkrachten.

OD 4.3

De aanbevelingen van de VN-studie over geweld tegen kinderen worden geïmplementeerd

Initiatiefnemer: Welzijn

Betrokken beleidsdomeinen: Buitenlands Beleid, Coördinatie Kinderrechten, Onderwijs & Vorming, Volksgezondheid, Jeugd e.a.

Mogelijke betrokken actoren: andere overheden in België, NCRK

ACTIES

- De Vlaamse overheid (Welzijn) gaat na of het aanbod van vluchthuizen in Vlaanderen en in de Brusselse regio voor vrouwen en hun kinderen die slachtoffer zijn van geweld kan worden uitgebreid.

- De Vlaamse overheid (Welzijn) voorziet voor het personeel van de gemeenschapsinstellingen een systematische opleiding in het verbaal omgaan met agressie en conflicten (Life Space Crisis Intervention) in de interactie met de jongeren.
- De Vlaamse overheid (Welzijn) onderzoekt hoe bemiddeling en herstelgerichte methodieken kunnen gestimuleerd worden.
- Via het nieuwe decreet Kinderopvang wordt aandacht besteed aan pedagogische ondersteuning in de kinderopvang, inclusief promotie geweldloos opvoeden.

OD 4.4

De Vlaamse overheid neemt zijn rol op ter bestrijding van schadelijke traditionele gebruiken

Initiatiefnemer: Volksgezondheid

Betrokken beleidsdomeinen: Armoede, Welzijn, Onderwijs & Vorming

Mogelijke betrokken actoren:

ACTIES

- De Vlaamse overheid (Welzijn) gaat na of het kan participeren aan de sensibiliseringsactie van de (federale) minister voor Sociale Zaken en Volksgezondheid inzake genitale verminking.
- De Vlaamse overheid (Welzijn) gaat na of de Vertrouwenscentra Kindermishandeling kunnen functioneren als meldpunt inzake vermoedens van genitale verminking en hoe daarvoor samengewerkt kan worden met het International Centre for Reproductive Health (ICRH) van de Universiteit Gent.
- De Vlaamse overheid (Welzijn) gaat na op welke wijze ze informatie over het omgaan met vermoedens van genitale verminking actief kan verspreiden.

OD 4.5

Met betrekking tot de bestrijding van commerciële seksuele uitbuiting van kinderen, dringt de Vlaamse overheid er bij de federale overheid op aan om beleidsmaatregelen van verschillende beleidsniveaus te coördineren

Initiatiefnemer: Welzijn

Betrokken beleidsdomeinen: Coördinatie, Onderwijs & Vorming

Mogelijke betrokken actoren: NCRK

ACTIES

- Via de NCRK wordt onderzocht of een betere samenwerking mogelijk is tussen de federale overheid, gemeenschappen en gewesten met het oog op gegevensuitwisseling op alle bevoegdheidsniveaus.
- De Vlaamse overheid onderzoekt i.s.m. de andere Belgische overheden de vraag naar een fenomenologische studie over kinderprostitutie en een onderzoek bij tieners zowel als slachtoffer als dader (zgn. loverboys).

OD 4.6

De Vlaamse overheid neemt het initiatief om de weigeringsgrond voor wapenuitvoer naar gebieden waar kindsoldaten worden ingezet, ook op Europees en internationaal vlak ingang te doen vinden, via de herziening van het Gemeenschappelijk Standpunt 2008/944/GBVB en via de onderhandelingen binnen de VN voor het Wapenhandelsverdrag (Arms Trade Treaty)

Initiatiefnemer: internationaal Vlaanderen

Betrokken beleidsdomeinen: Jeugd

Mogelijke betrokken actoren: FOD Buitenlandse Zaken, NCRK

ACTIES

- De Vlaamse overheid (Internationaal Vlaanderen) onderzoekt de mogelijkheden om de geldende afspraken binnen de Europese Unie en op internationaal niveau betreffende wapenhandel te verstrengen, zodat gewaarborgd wordt dat uitgevoerde wapens niet gebruikt worden door kindsoldaten.

#5

Kinder-

ARMIOEDE

& GELIJKE

KANSEN

Slotbeschouwingen juni 2010

Zie slotbeschouwingen IVRK:

- Non-discriminatie: CO 32
- Kinderen met een handicap: CO 55
- Levensstandaard: CO 65
- Onderwijs, beroepsopleiding en begeleiding: CO 67
- Rust, vrijetijdsbesteding, recreatie en culturele activiteiten: CO 71
- Niet-begeleide kinderen: CO 75
- Kinderen uit asielzoekende gezinnen: CO 77

Zie ook de **doelstellingen voor de toekomst**: Verdrag Personen met een handicap (DT 456), daling armoede (DT 462), multidisciplinaire aanpak, follow-up nationaal actieplan inzake armoedebestrijding, toegang tot energie, kwaliteitsvolle gezondheidszorg, huisvesting (DT 463-468), risico van plaatsing (DT 309), kostenloosheid van onderwijs (DT 547, ondersteuning van ouders (DT 548), leerlingen met specifieke zorgvragen (549-550), vrijetijdsbesteding (DT 554), niet-begeleide minderjarigen en kinderen uit asielzoekende gezinnen (DT 73, 148, 657-684).

Situering

In heel wat slotbeschouwingen, in de hierboven vermelde en in andere, vraagt het VN-Comité voor de Rechten van het Kind extra aandacht aan België voor de kwetsbare groepen van kinderen, zoals daar zijn kinderen in armoede, kinderen met een handicap en kinderen van buitenlandse herkomst, niet-begeleide minderjarigen en kinderen uit asielzoekende gezinnen, maar ook kinderen in opvangcentra, kinderen onder psychiatrische begeleiding, thuisloze kinderen...

De problematiek van de kinderarmoede kwam wel heel pijnlijk aan bod bij de bespreking van de Belgische kinderrapporten te Genève toen de voorzitter van het Comité België terechtwees voor de problematiek van de kinderarmoede. Ze wees België er, terecht, op dat een rijk land als België zich niet kan tevreden stellen met een kinderarmoedecijfer van 16,9 % dat zich op het Europees gemiddelde bevindt. Dit aandachtspunt kwam naar voor uit de alternatieve rapporten. Verder was het ook een centraal thema op het colloquium 20 jaar IVRK van de Nationale Commissie.

Ook in het **Jaarverslag 2010 van het Kinderrechtencommissariaat** wordt een volledig hoofdstuk gewijd aan blijvende knelpunten: "Kinderen in armoede missen een aantal fundamentele basisrechten: hun protectie-, participatie- en provisierechten zijn niet gegarandeerd." Het armoedeprobleem heeft bij kinderen verschillende dimensies die elkaar beïnvloeden. Materiële armoede leidt tot ondervoeding of tot weinig stimulatie of emotionele steun, wat de gezondheidszorg en het onderwijs beïnvloedt, wat dan weer gevolgen heeft voor de cognitieve en lichamelijke ontwikkeling. De Kinderrechtencommissaris vraagt om de gezondheid en de toegang tot gezondheidszorg te versterken; om te investeren in behoorlijke huisvesting; om ongelijkheid te bestrijden in en door het onderwijs; om veiligheid en ontwikkelingskansen te versterken; om te herverdelen i.f.v. een menswaardige levensstandaard voor iedereen; participatie te stimuleren; om het kinderarmoedebeleid ook op te volgen.

Vanuit het VAK willen we uitdrukkelijk aandacht vragen voor een verbetering van de levensstandaard van een ook in Vlaanderen veel te hoog percentage van kinderen in armoede. Kinderen en jongeren worden het zwaarst getroffen door armoede. Dat er ook in Vlaanderen een probleem is op dit gebied, bleek recent weer bikkelhard uit de Vlaamse armoedemonitor en de cijfers m.b.t. kinderarmoede uitgebracht door de Studiedienst van de Vlaamse Regering. In 1997 werd 4 procent van de kinderen geboren in een gezin met een armoederisico. In 2009 is dat cijfer verdubbeld naar 8,3 procent. Dat betekent dat het streefcijfer van 3,8 procent geboorten in kansarme gezinnen, een van de doelstellingen van het Pact 2020, verder weg is dan ooit.

Uit alle wetenschappelijk onderzoek blijkt dat we heel sterk moeten inzetten op de leeftijd van 0 tot 3 jaar als we kinderarmoede efficiënt willen bestrijden", zei Minister Ingrid Lieten. "Precies daar ontstaat achterstelling die later nog moeilijk recht te trekken is."

Hoewel kinderrechten in België als een belangrijk perspectief gezien wordt in de bestrijding van kinderarmoede, wordt het meestal slechts oppervlakkig vermeld, wat onder meer tot uiting komt in de recent opgemaakte stand van zaken 'Kinderen in armoede: status quaestionis van het wetenschappelijk onderzoek in België.' Kinderrechten worden zelden als expliciet toetsingskader gehanteerd bij de ontwikkeling en uitvoering van het armoedebeleid. Het Vlaams Jeugdbeleidsplan is daarop een mooie uitzondering. Het biedt expliciet aandacht aan kinderen en jongeren die niet volwaardig kunnen participeren aan de samenleving. Via het VAK willen we aanvullend zijn bij deze acties en het debat over kinderarmoede voeden vanuit het perspectief van de kinderrechten.

Zowel in het Regeerakkoord als het Vlaanderen in Actie Pact 2020 zijn kinderen in armoede een belangrijke focus. In uitvoering hiervan werd **het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2010-2014 (VAPA)** gemaakt en goedgekeurd door de Vlaamse Regering.

VAPA werkt met verschillende actiefiches zowel horizontaal (voor de ganse Vlaamse Overheid) als verticaal (domeinspecifiek). In dit kader zijn de actiefiches die betrekking hebben op de coördinatie van het armoedebeleid van belang. De instrumenten voor deze armoedecoördinatie zijn de Vlaamse armoedebaarometer, de samenwerking met het maatschappelijk middenveld (betrekken van mensen in armoede: permanent armoedeoverleg), thuisloosheid, onderwijs (betaalbaarheid, toegankelijkheid, watervalstelsel, ongekwalificeerde uitstroom), vrije tijd (betaalbaarheid en toegankelijkheid, recht op spelen), gezin en gezondheid.

Uit het eerste **voortgangsrapport van het Vlaams Actieplan voor Armoedebestrijding (VAPA)** dat de Vlaamse Regering op 25 maart 2011 goedkeurde, bleek dat extra inspanningen voor armoedebestrijding noodzakelijk zijn. Om tot een versnelling en verdieping van het VAPA te komen, keurde de Vlaamse Regering op 29 april 2011 een prioriteitenlijst goed zodat het armoedebestrijdingsbeleid een grotere zichtbaarheid krijgt op het terrein. Rond elke prioriteit zal ze een VPAO (verticaal permanent armoedeoverleg) organiseren om de maximale betrokkenheid van mensen in armoede te garanderen. De Vlaamse Regering besliste ook om een specifiek actieprogramma op te maken ter bestrijding van kinderarmoede met een focus op 0 tot 3 jarigen, en dit op basis van de desbetreffende VAPA-fiches en de resultaten van de ViA-rondetafel Kinderarmoede van 24 maart 2011. In het kader van Vlaanderen in Actie werd eveneens beslist om gezamenlijk in te zetten op de strijd tegen kinderarmoede. Volgens het Pact 2020 moet de kinderarmoede tegen 2020 gehalveerd zijn en moet in 2020 elk gezin een inkomen hebben dat boven de armoederisicodrempel ligt. Vanuit het IVRK streven we naar de realisatie van de sociale grondrechten van alle kinderen.

Ook in het Vlaams Jeugdbeleidsplan 2011-2014 trekt de Vlaamse Regering de kaart van maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren:

- SD 7 Meer aanbod in de vrije tijd, onderwijs en welzijn is aangepast aan de noden van maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren.
- SD 8 Maatschappelijk kwetsbare kinderen jonger dan 6 jaar hebben meer ontwikkelingskansen
- SD 9 Steden zijn kindvriendelijker – ze bieden kinderen en jongeren meer ontwikkelingskansen,
- OD 20.1 Zowel de reguliere als de sociale woningmarkt is toegankelijker voor jongvolwassenen en minderjarigen.
- OD 20.2 In de sociale huisvesting en in de huurwetgeving worden oplossingen gezocht voor een aantal concrete problemen van gezinnen met kinderen.

Op verschillende beleidsniveaus werkt men aan Armoede: op EU-niveau wordt gewerkt aan een **Europese Aanbeveling kinderarmoede**. De werkzaamheden hierrond werden gestart in 2010, het Jaar van de Strijd tegen armoede, en kreeg vooral vorm onder Belgisch Voorzitterschap in de tweede helft van 2010, met een Europese conferentie kinderarmoede begin september. Er wordt momenteel gemikt op begin 2012 voor de Aanbeveling.

Kinderen van buitenlandse herkomst vormen ook een kwetsbare groep in België, of ze niet of wel begeleid zijn door hun ouders, niet in het minst omdat de bevoegdheden in België op dit vlak zeer onduidelijk zijn. De dringendheid van de problematiek blijkt niet alleen uit de slotbeschouwingen maar ook ten overvloede uit de vele aanbevelingen in de alternatieve rapporten en de doelstellingen voor de toekomst die op dit vlak werden geformuleerd.

Doelstellingen Vlaanderen - operationalisering

OD 5.1

Vlaanderen streeft in het kader van het Pact 2020 (Vlaanderen in Actie) naar een halvering van de kinderarmoede en een verdubbeling van de ontwikkelingssamenwerking. Dit wordt onderbouwd vanuit het kinderrechtenperspectief

Initiatiefnemer: Armoede en internationaal Vlaanderen

Betrokken beleidsdomeinen: Volksgezondheid, Gezin, Jeugd, Welzijn, Onderwijs & Vorming

Mogelijke betrokken actoren:

ACTIES

- De rapportage over de aanpak van kinderarmoede op basis van het Pact 2020 (Vlaanderen in Actie) en het Vlaams Actieplan Armoede (VAPA) stroomt door naar de opvolging voor het VAK 2011-2014.
- In uitvoering van Vlaanderen in Actie streeft Vlaanderen een verdubbeling na van haar ontwikkelingssamenwerking tegen 2020. Deze informatie stroomt door naar de opvolging voor het VAK 2011-2014.
- Bij de eerstvolgende actualisatie van het VAPA zullen het kinderrechtenverdrag en de slotbeschouwingen als springplank gebruikt worden om de aanpak van kinderarmoede te versterken. Recht op onderwijs, gezondheidszorg en wonen is het recht van alle kinderen.
- In het kader van het VAPA wordt tenminste tweemaal per jaar vanuit jeugd een verticaal armoedeoverleg georganiseerd, waarbij de rechtstreekse dialoog van mensen in armoede met het beleid centraal staat.
- De Vlaamse overheid (Welzijn) werkt de aanbevelingen van de rondetafel Kinderarmoede van Vlaanderen in Actie inzake 'toegankelijkheid van welzijns- en gezondheidsvoorzieningen' verder uit.
- In antwoord op het jaarverslag van het Kinderrechtencommissariaat 2009-2010 onderzoekt de Vlaamse overheid (Welzijn) de positie van kinderen in het kader van de schuldproblematiek (Diensten voor schuldbemiddeling).
- De Vlaamse overheid volgt de totstandkoming van de Europese Aanbeveling Kinderarmoede actief op (cf. EU-Trio- Verklaring, 2-3 september 2010).
- De Vlaamse overheid (internationaal Vlaanderen) brengt in beeld hoe de prioriteit kinderrechten in uitvoering van het decreet ontwikkelingssamenwerking vorm krijgt.

OD 5.2

De Vlaamse overheid focust op de vroegste ontwikkeling van kinderen

Initiatiefnemer: Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en Armoede

Betrokken beleidsdomeinen: Jeugd, Welzijn, Onderwijs & Vorming

Mogelijke betrokken actoren:

ACTIES

- De Vlaamse overheid (Welzijn) bereidt de ontwikkeling van een decreet Sociale Bescherming voor, gericht op een toegankelijke en betaalbare zorg voor iedereen en met de nodige aandacht voor preventie. Eén van de vijf luiken van het decreet betreft de toekenning van een kindpremie aan ouders van kinderen vanaf 0 jaar. Met deze premies wil de Vlaamse overheid dat de medische en psychosociale ontwikkeling van zeer jonge kinderen wordt opgevolgd en dat kinderen, met bijzondere aandacht voor kinderen uit kwetsbare gezinnen, vanaf kleuterleeftijd naar school gaan.
- De Vlaamse overheid (Armoede) maakt een actieprogramma kinderarmoede met een focus op kinderen van 0 tot 3 jaar op tegen eind 2011, als onderdeel van de bijsturing van het VAPA.

OD 5.3

Organisaties en voorzieningen worden gestimuleerd om hun toegankelijkheid te screenen en waar nodig maatregelen te nemen om discriminaties weg te werken

Initiatiefnemer: Jeugd

Betrokken beleidsdomeinen: Coördinatie, Gelijke kansen, Armoede, Sport, Cultuur, Inburgering, Welzijn, Gezondheid en Gezin

Betrokken actoren: Kruispunt Migratie-Integratie

ACTIES

- Het beleidsdomein WVG formuleert een beleidsdomeinbrede aanbeveling om voorzieningen te stimuleren om hun toegankelijkheid t.a.v. van kinderen in armoede, kinderen met een handicap en kinderen van buitenlandse herkomst te screenen en waar nodig maatregelen te nemen om drempels weg te werken.
- De opvolging van deze doelstelling wordt onder meer opgenomen in het kader van het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding, meer concreet in de doelstellingen m.b.t. de sociale functie van kinderopvang, het competentiebeleid en de opvoedingsondersteunende rol van kinderopvang.
- Het agentschap Kind en Gezin start ter voorbereiding van latere concrete acties in het kader van haar opdracht 'werken aan inclusie' een overleg op met het VAPH en het expertisecentrum SEN (2011-2012).

- De Vlaamse overheid werkt door middel van een decreet Kinderopvang (en uitvoeringsbesluit) aan de uitbreiding van de capaciteit, de versterking van het professionalisme en de toegankelijkheid van de kinderopvang voor kinderen met een handicap en dit met het oog op voldoende respect voor de bijzondere noden van deze kinderen (2012-2013).
- Er wordt gewaakt over de waarborg van 20% kwetsbare gezinnen in de kinderopvang.

OD 5.4

Er wordt blijvend aandacht besteed aan toegankelijkheid voor zwakkere groepen

Initiatiefnemer: Volksgezondheid en Jeugd

Betrokken beleidsdomeinen: Armoede, Welzijn, Onderwijs & Vorming

Mogelijke betrokken actoren:

ACTIES

- De Vlaamse overheid (Volksgezondheid) gaat na in welke mate het communicatieaanbod voor de bekendmaking van gezondheidszorg en hulpverlening voldoende aangepast is aan de noden van maatschappelijk kwetsbare groepen zoals gezinnen in armoede, allochtonen en vluchtelingen (2012).
- De Vlaamse overheid (Volksgezondheid) besteedt blijvend aandacht aan het verhogen van de toegankelijkheid voor zwakkere groepen, meer bepaald in het kader van de uitvoering van het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding bij de realisatie van doelstellingen 172 (participatie van mensen in armoede aan preventieonderzoeken), 173 (toegankelijkheid van preventie-initiatieven voor mensen in armoede) en 176 (versterken van wijkgezondheidscentra) (2012).
- De Vlaamse overheid besteedt in het kader van het Vlaams Jeugdbeleidsplan bijzondere aandacht aan de vrijetijdsbesteding voor kinderen in instellingen, kinderen met een handicap en kinderen uit achtergestelde gezinnen (OD 7.1, 7.2 en 6.3 en SD 11 en 16 VJP).
- Gelijke Kansen Vlaanderen en Onderwijs onderzoeken de samenwerking tussen de onderwijsinspectie en het netwerk van meldpunten non-discriminatie, die bevoegd zijn voor klachten op basis van onder meer leeftijd.
- De Vlaamse overheid (Jeugd) besteedt blijvend aandacht aan het toegankelijk maken van het jeugdwerk voor kinderen en jongeren in armoede (VAPA). In eerste instantie wordt de proeftuin Armoede in het participatiedecreet geëvalueerd.

OD 5.5

Er worden verdere stappen gezet m.b.t. kostenbeheersing en studiefinanciering leerplichtonderwijs

Initiatiefnemer: Onderwijs & Vorming

Betrokken beleidsdomeinen: Welzijn, Armoede

Mogelijke betrokken actoren: welzijns- en jeugdorganisaties

ACTIES

- In het stelsel van de studiefinanciering wordt tegen 2014 gezorgd voor een automatische toekenning en een bijkomende verhoging van de schooltoelagen.
- In 2012 wordt de nieuwe financiering van de werkingsmiddelen van het leerplichtonderwijs geëvalueerd.
- Ook de invoering van de maximumfactuur en de dubbele maximumfactuur worden geëvalueerd.
- Er wordt nagegaan hoe op onbetaalde facturen in scholen wordt gereageerd en hoe ouders en scholen daarmee omgaan.
- In 2011 organiseren de drie ouderkoepelverenigingen een bevraging over de maximumfactuur basisonderwijs en de kostenbeheersing secundair onderwijs.
- De samenwerking met de Koning Boudewijnstichting voor het sensibiliseren van secundaire scholen m.b.t. kostenbeheersing wordt gecontinueerd.
- Omkadering van het kleuteronderwijs wordt gelijkgeschakeld aan deze van het lager onderwijs.

OD 5.6

Er worden blijvend inspanningen gedaan om de toegankelijkheid van het onderwijs te vergroten en het aantal doorverwijzingen te laten dalen

Initiatiefnemer: Onderwijs & Vorming, Inburgering en Armoede

Betrokken beleidsdomeinen: Welzijn, Jeugd, Werk

Mogelijke betrokken actoren:

ACTIES

- Er wordt op toegezien dat er voor ieder kind een plaats is op een school.
- Er is continuering van sensibilisatie van ouders over het belang van deelname van kleuters aan het onderwijs.

- Omkadering van het kleuteronderwijs wordt gelijkgeschakeld aan deze van het lager onderwijs. De toekenning van speciale onderwijsleermiddelen en de toekenning van hulpmiddelen in het kader van individuele bijstand van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap worden op elkaar afgestemd.
- Er volgt een inventarisatie van de knelpunten van doventolken.
- Er wordt gewerkt aan protocollering van de diagnostiek van CLB's.
- Er wordt gewerkt aan een decreet leerlingenbegeleiding (incl. loopbaanbegeleiding). Er wordt ernaar gestreefd om de begeleiding en ondersteuning van leerlingen te versterken en de doelmatigheid voor leerlingenbegeleiding te vergroten.
- Er wordt gewerkt aan een persoonlijk leerlingendossier.
- De hervorming van het secundair onderwijs: schoolloopbaanbegeleiding en gefaseerde studiekeuze zijn de rode draden. Belangrijke uitdagingen voor het secundair onderwijs zijn het optrekken van de resultaten van de zwakst presterende leerlingen, het niet langer reproduceren van de sociale ongelijkheid, het terugdringen van de ongekwalificeerde uitstroom en het opkrikken van het welbevinden van de leerlingen. Zie ook Pact 2020.
- De Vlaamse overheid (Onderwijs en Inburgering) werkt aan de verhoging van de ouderbetrokkenheid voor mensen met een migratieachtergrond.
- Er is aandacht voor het Vlaamse onderwijssysteem binnen de cursussen maatschappelijke oriëntatie van de onthaalbureaus (Inburgering).
- Betrokkenheid van scholen bij leefsituatie en leefomgeving van kansarme kinderen verhogen (VAPA).
- Leerkrachten, CLB en andere actoren informeren over armoede (VAPA).
- Inzetten op laagdrempelige en buurtgerichte opvoedings- en gezinsondersteuning aan huis van kwetsbare gezinnen met het oog op het verhogen en bestendigen van de kleuterparticipatie en ouderparticipatie (schoolopbouwwerk).
- Speciale aandacht voor de kwetsbare toestand van ROMA-kinderen door het inzetten van brugfiguren.

OD 5.7

Het onderwijssysteem wordt verder aangepast om gelijkheid van kansen te versterken en ongelijkheid in prestaties te verkleinen

*Initiatiefnemer: Onderwijs & Vorming
Betrokken beleidsdomeinen: Welzijn, Jeugd
Mogelijke betrokken actoren:*

ACTIES

- Voor einde van de legislatuur is er een ontwerp van decreet voor de hervorming van het secundair onderwijs: zie boven.

- Tweedekansonderwijs en de werking van de examencommissie worden bijgestuurd.
- Hoger beroepsonderwijs wordt vorm gegeven.
- De participatie aan het hoger onderwijs wordt gestimuleerd, in het bijzonder van jongeren uit kansengroepen.
- Het taalbeleid en het leren van Nederlands in scholen worden versterkt.
- De ontwikkelingsdoelen Nederlands voor de onthaalklas anderstalige nieuwkomers worden anders geformuleerd en er wordt een instrument ontwikkeld om het behalen van de ontwikkelingsdoelen in de onthaalklassen te meten en gerichte doorstroming naar regulier onderwijs mogelijk te maken.

OD 5.8

Er wordt verder gewerkt aan een coherente strategie om de oorzaken voor schooluitval aan te pakken

Initiatiefnemer: Onderwijs & Vorming

Betrokken beleidsdomeinen: Welzijn, Jeugd, Inburgering, Armoede

Mogelijke betrokken actoren:

ACTIES

- Er wordt vertrokken vanuit een nadruk op het welbevinden van het kind, de valorisatie van talenten en de participatie van kinderen en ouders.
- Op basis van de evaluatie van het spijbelactieplan 2006 werkt de Vlaamse overheid (Onderwijs) aan een nieuw en meer uitgebreid actieplan tegen de zomer van 2011:
 - o Er is de uitbreiding van het spijbelactieplan naar een plan rond alle vormen van antisociaal gedrag (pesten, spijbelen, geweld op school, tucht...).
 - o Er zijn een aantal specifieke doelgroepen bv. ROM- en ROMA-kinderen,....
 - o Er is nood aan samenwerking met de Franse Gemeenschap om de leerplichtcontrole in Brussel sluitend te laten verlopen.
 - o Er is aandacht voor herstelgericht werken.
- De hervorming van het secundair onderwijs (zie boven).
- Een decreet leerlingenbegeleiding (zie boven).
- De financiële drempels, zeker in het secundair onderwijs, worden verder aangepakt (VAPA).

OD 5.9

De Vlaamse overheid besteedt extra aandacht aan kinderen van buitenlandse herkomst

Initiatiefnemer: Inburgering

Betrokken beleidsdomeinen: Welzijn, Gelijke Kansen, Armoede, Coördinatie

Mogelijke betrokken actoren:

ACTIES

- De Vlaamse overheid (Inburgering) zal de regelgeving op de onthaalbureaus wijzigen om hun taken te verduidelijken en om de doelgroep van minderjarigen uit te breiden tot kleuters vanaf 2,5 jaar m.h.o. toeleiding naar onderwijs.
- De Vlaamse overheid (Inburgering) lanceert een specifieke projectoproep, in het kader van het Europees Integratiefonds, om de toegankelijkheid van het vrijetijdsaanbod te verbeteren.
- De Vlaamse overheid (Commissie Integratiebeleid) start met de opmaak van een geïntegreerd actieplan waarin het belang van het kind onder de aandacht wordt gebracht.
- De Vlaamse overheid zorgt voor een degelijke sensibilisering rond de soms nefaste gevolgen van huwelijksmigratie op de situatie van kinderen.

OD 5.10

De Vlaamse overheid draagt bij tot een structurele oplossing voor de knelpunten waarmee niet-begeleide buitenlandse minderjarigen te maken krijgen

Initiatiefnemer: Inburgering

Betrokken beleidsdomeinen: Wonen , Welzijn , Gelijke Kansen, Armoede, Coördinatie

Mogelijke betrokken actoren:

ACTIES

- De Vlaamse overheid onderzoekt welke oplossingen ze vanuit haar bevoegdheden kan aandragen om een gefaseerd opvangtraject mogelijk te maken voor niet-begeleide buitenlandse minderjarigen, ongeacht hun statuut. Dit gebeurt in overleg met de federale overheid.
- In antwoord op het JV KRC 2010 worden de verblijfsvoorwaarden voor minderjarigen die gelden op het niveau van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap herzien en zo mogelijk geschraapt, waardoor ze in ieder geval ook recht hebben op bijstand vanwege dit agentschap.
- De Vlaamse overheid (Inburgering) organiseert een aantal sectorale gesprekstafels rond niet-begeleide minderjarige vreemdelingen om de knelpunten waarmee deze jongeren naast het opvangprobleem geconfronteerd worden (o.a. onderwijs, vrije tijd, tewerkstelling,welzijn...) te inventariseren en voorstellen te formuleren waarbij o.m. uitgeklaard wordt wie hierbij welke rol en opdracht heeft.

OD 5.11

De Vlaamse overheid onderzoekt de problematiek met betrekking tot de toegang van dienstverlening voor mensen zonder wettig verblijf

Initiatiefnemer: Welzijn

Betrokken beleidsdomeinen: Wonen, Armoede, Coördinatie Kinderrechten en Inburgering

Mogelijke betrokken actoren: VVSG, SAW

ACTIES

- Er wordt in 2011 overleg opgestart om te komen tot een Vlaams standpunt omtrent de problematiek met betrekking tot de toegang van dienstverlening voor mensen zonder wettig verblijf.

#6

Gezond
-heid
& WELZIJN

Slotbeschouwingen juni 2010

Zie slotbeschouwingen IVRK:

- Gezinsleven: CO 45
- Kinderen die opgroeien buiten een gezinsomgeving: CO 47
- Adoptie: CO 51 – 53
- Gezondheid en gezondheidsdiensten: CO 57
- Geestelijke gezondheid en kinderen in de psychiatrie: CO 59
- Gezondheid van adolescenten: CO 61
- Recht op rust en vrijetijdsbesteding: CO 71

Doelstellingen voor de toekomst: onderzoek naar alternatieven plaatsing (DT 316), kloof vraag en aanbod hulpverlening (DT 318), tekort kinderopvangplaatsen (DT 461), precaire gezinssituatie (DT 309), isoleringsmaatregelen kinderspsychiatrie (DT 317), label kindvriendelijk ziekenhuis (DT 457 en 458), medicalisering (DT 460), forensische kinderspsychiatrie (DT 679), preventie drugs (DT 682).

Situering

Zowel in de slotbeschouwingen van de VN, in de eigen doelstellingen voor de toekomst, als in het Jaarverslag 2009-2010 van het Kinderrechtencommissariaat worden een aantal knelpunten geduid m.b.t. gezondheid en algemeen welzijn van kinderen en jongeren, die niet noodzakelijk terug te voeren zijn tot een gelijkedansenverhaal. Dit alles institutioneel geweld noemen, zou oneer doen aan de vele inspanningen die er terzake door de bevoegde beleidsdomeinen toch wel gebeuren.

De opmerkingen gaan dikwijls over de wachtlijsten: voor de kinderopvang, in de bijzondere jeugdzorg, in de opvang van asielzoekers, in de gezondheidszorg en met name in de kinderspsychiatrie/geestelijke gezondheidszorg. Er is een tekort aan gespecialiseerde jeugdhulp. In het jaarverslag 2010 van de kinderrechtencommissaris wordt een volledig hoofdstuk gewijd aan het recht op zorg en hulpverlening dat hierdoor in het gedrang komt.

In dit verband moet worden gewezen op het nieuwe decreet over de organisatie van de voorschoolse kinderopvang en het politieke engagement dat dit bevat om het aanbod op de lange termijn sluitend te maken met de behoefte. Maar, in het licht van de kinderrechten moeten gezondheid en welzijn veel ruimer bekeken worden dan enkel vanuit een optiek van toegang tot gezondheidszorg en plaatsgebrek. Er is ook het recht op informatie, participatie, gezinsleven, school, non-discriminatie, kinderrechteneducatie, privacy, cultuur & vrije tijd enz.

Ook met betrekking tot de gezondheid van kinderen en jongeren zijn er in Vlaanderen nog een aantal opvallende knelpunten: uit de 7e Report Card van Unicef over het welzijn van kinderen en jongeren in 21 welgestelde landen (2007) stond België 16de gerangschikt m.b.t. gezondheid en veiligheid (geboortecijfer, laag geboortegewicht, sterfte door ongeval), 19e voor wat risicogedrag (roken, tienerzwangerschappen) betreft, en 16e voor welbevinden van kinderen. Een aantal van deze cijfers zijn gelinkt aan het hoge cijfer kinderarmoede, andere zijn puur gezondheids- of welzijnsgerelateerd.

De Vlaamse overheid is zich hier zeer van bewust. Er is het Vlaams actieplan van de minister van Volksgezondheid voor voeding en beweging dat vanuit onderwijs wordt ondersteund. Zie <http://www.zorg-en-gezondheid.be/Beleid/Gezondheidsdoelstellingen/Vlaams-actieplan-voedingen-beweging-2009---2015>. Er wordt in de eerste plaats gefocust op de preventie van overgewicht. In het actieplan worden aparte (sub) gezondheidsdoelstellingen geformuleerd naar jongeren (12-14 jarigen / 15-18 jarigen). Anderzijds worden kinderen en adolescenten in het Vlaams Actieplan tabak, alcohol en drugs opgenomen als een doelgroep die bijzondere aandacht nodig heeft. In scholen heeft men de eindtermen en ontwikkelingsdoelen voor het aanleren van een gezonde levensstijl en het DOS= drugbeleid op scholen i.s.m. VAD: een geïntegreerde visie gaande van educatie tot doorverwijzing en begeleiding. Er werden allerhande materiaal en projecten ontwikkeld die scholen kunnen ondersteunen in het werken aan hun drugbeleid (en gezondheidsbeleid in het algemeen): www.gezondopschool.be en www.gezondeschool.be. Met de Stichting Vlaamse Schoolsport wordt samengewerkt om het sport- en beweegbeleid in scholen te ondersteunen (zowel tijdens als na de lessen).

In het **Vlaams Jeugdbeleidsplan** wordt hiervoor reeds aandacht gevraagd via de doelstellingen:

- SD 5 In de beleidskeuzes van de Vlaamse overheid wordt rekening gehouden met de effecten op de gezondheid van kinderen en jongeren, met een accent op preventie (OD 5.4: preventief zorg dragen voor de gezondheid)
- OD 6.1 de situatie van jongeren in voorzieningen (gehandicaptenzorg, internaten, jeugdzorg...) wordt verder in overeenstemming gebracht met de internationale verplichtingen
- OD 6.4 jeugd- en onderwijsactoren werken mee aan het zelfdodingspreventiebeleid.

Bijkomend wordt ook de OD 19.2 uit het VJP hier herhaald, nl. de informatie- en sensibiliseringscampagnes om de tolerantie ten aanzien van kinderen en jongeren in de publieke ruimte te verhogen. Kinderen en jongeren zijn immers een vanzelfsprekende actor in de publieke ruimte; in functie van hun welbevinden en gezondheid is het noodzakelijk dat ze autonome ruimte kunnen creëren, zowel fysiek als mentaal. Het is trouwens aangetoond dat buitenspelen gezond is.

En dan is er nog de doelstelling 10 uit het eerste VAK (2004) die stelde dat we “De planeet willen beschermen voor de kinderen”, met 10.1 Het onderzoeken van de effecten van milieuvervuiling op de gezondheid van pasgeborenen en adolescenten; 10.2 Maatregelen inzake energie, milieu en gezondheid treffen om de aarde voor de kinderen te vrijwaren. Doelstellingen die gelinkt waren aan het Wereldactieplan en niets aan actualiteit hebben ingeboet.

Doelstellingen Vlaanderen - operationalisering

OD 6.1

De Vlaamse overheid maakt werk van aangepaste sociale dienstverlening voor alle kinderen die er nood aan hebben. De psychiatrische begeleiding van jongeren die er nood aan hebben, wordt versterkt

Initiatiefnemer: Welzijn, Volksgezondheid, Gezin

Betrokken beleidsdomeinen:

Mogelijke betrokken actoren:

ACTIES

- De Vlaamse overheid (Welzijn) voorziet in de uitbreiding van het mobiele aanbod met +/-150 plaatsen in 2011.
- De Vlaamse overheid (Welzijn) realiseert een uitbreiding van het algemeen eerstelijnsjongeren-onthaal met 10 VTE's.
- De gezinsondersteuning voor o.a. zieke kinderen en kinderen met een handicap wordt verruimd.
- De Vlaamse overheid (Welzijn) evalueert het Columbusproject om na gaan of hier een methodiek in schuilt die de instroom in de residentiële jeugdhulp kan vermijden en eventueel het toepassingsgebied verder kan uitbreiden (2011-2012).
- Voor prioritaire dossiers wordt er meer intersectoraal regionaal overleg georganiseerd.

- Proefprojecten multifunctionele centra worden opgestart om breuklijnen in trajecten van de jeugdhulp van jongeren te voorkomen.
- Er wordt gewerkt aan een differentiëring van het aanbod in de gemeenschapsinstellingen.
- M.b.t. lange doorlooptijden komt er een werkbelastingsonderzoek in het agentschap Jongerenwelzijn.
- In 2011 zal de Vlaamse overheid (Volksgezondheid) middelen vrijmaken om de kinder- en jongerenteams van de Centra voor Geestelijke Gezondheidszorg te versterken. Deze centra bieden ambulante hulpverlening aan bij ernstige psychiatrische problemen.
- De Vlaamse overheid (Volksgezondheid) stimuleert de opstart van projecten rond het invoeren van een eerstelijns psychologische functie om de zorg voor psychische problemen voor alle leeftijdsdoelgroepen toegankelijker te maken en sneller en dichter bij de burger hulp te voorzien.
- De Vlaamse overheid ziet er vanuit haar bevoegdheden op toe dat medicalisering van kinderen en jongeren alleen nog maar als laatste redmiddel gebruikt worden (subsidiariteitsprincipe).

OD 6.2

In de nieuwe decreten binnenlandse adoptie en pleegzorg wordt vertrokken vanuit de kinderrechten

Initiatiefnemer: Gezin

ACTIES

- De Vlaamse Regering houdt bij de uitwerking van het nieuwe ontwerpdecreet Binnenlandse Adoptie rekening met de slotbeschouwingen van het VN-Comité voor de Rechten van het Kind.
- De Vlaamse Regering bereidt een besluit (van de Vlaamse Regering) voor inzake inzagerecht.
- De Vlaamse Regering bereidt tegen 2013 een (nieuw) decreet Pleegzorg voor met bijzondere aandacht voor de selectie van pleeggezinnen en een geschikte matching.

OD 6.3

De bestrijding van het gebruik van drugs door adolescenten wordt aangehouden

Initiatiefnemer: Volksgezondheid

Betrokken beleidsdomeinen: Onderwijs, Armoede, Jeugd, Welzijn

Mogelijke betrokken actoren: Vlaamse Jeugdraad, VLASTROV

ACTIES

- De impact van de acties t.a.v. kinderen en adolescenten in het Vlaams Actieplan tabak, alcohol en drugs wordt vergroot. De Vlaamse Jeugdraad is betrokken bij de werkgroep tabak, alcohol en drugs.

OD 6.4

Er wordt verder ingezet op gezond bewegen en evenwichtiger eten bij kinderen en jongeren

Initiatiefnemer: Volksgezondheid

Betrokken beleidsdomeinen: Onderwijs, Armoede, Jeugd, Welzijn

Mogelijke betrokken actoren: vzw Open Stadion

ACTIES

- De draaiboeken van Eetexpert voor de vroegdetectie en vroeginterventie van eet- en gewichtsproblemen (o.a. obesitas is hierin een gekende problematiek) voor huisartsen, diëtisten, CGG's en CLB's worden verder gepromoot en gebruikt.
- Via de campagne 'Gezondheid scoort' wordt een gezonde levensstijl gepromoot bij kwetsbare leerlingen uit de laatste graad van het basisonderwijs en de eerste graad van het secundair onderwijs. Profvoetballers zullen naar scholen gaan om jongeren te stimuleren om gezond te eten, voldoende te bewegen, en rookvrij te blijven of te stoppen met roken.

OD 6.5

Via informatie en sensibilisering wordt de tolerantie ten aanzien van spelen van kinderen en jongeren in de publieke ruimte verhoogd

Initiatiefnemer: Jeugd

Betrokken beleidsdomeinen: ruimtelijke Ordening, Cultuur, Sport, Gelijke Kansen, Armoede, Toerisme, Bestuurszaken (Integratie)

Mogelijke betrokken actoren:

ACTIES

- I.s.m. VVJ zal de Vlaamse overheid (Jeugd) de lokale besturen sensibiliseren m.b.t. het recht op vrijetijdsbesteding van jongeren in de publieke ruimte (cf. VJP OD 19.2) en een positief rondhangbeleid.
- Zie ook 2.5 in verband met positieve beeldvorming van kinderen en jongeren in de publieke ruimte.

